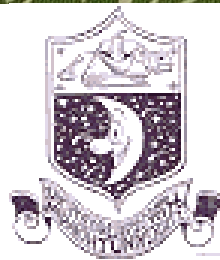

<http://www.midnightuniv.org/midnighttext/0009999721.html>

เอกสารลำดับที่ **1762 09-09-2552** มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

Email Address: midnightuniv@gmail.com

midnight member

กระบวนการสร้างสันติภาพในอาเจะห์ (Making Peace: Ahtisaari and Aceh) สันติภาพในอาเจะห์: ภาพพจน์ทหาร-ภารกิจหนักที่ต้องเร่งรัด

บทความนี้ได้รับมาจากคุณ บุรฮานุดดิน อุเซ็ง

บทความนี้ได้มีการปรับปรุงบางประโยค และย่อหน้าเพื่อความสะดวกในการอ่าน
โดยกองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

เมื่อตอนที่ได้รับหนังสือ(ทางออนไลน์)ชิ้นนี้ คุณบุรฮานุดดิน อุเซ็ง
ได้เขียนข้อความส่งถึงมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ความว่า
ขออนุญาตส่ง "กระบวนการสร้างสันติภาพในอาเจะห์ เพื่อพิจารณา
เห็นว่า น่าจะเป็นข้อพิจารณากับการแก้ไขความขัดแย้งที่ภาคใต้บ้านเรา ด้วยวิธีการสันติ"

เนื่องจากหนังสือนี้ ความยาวประมาณ 124 หน้ากระดาษ A4
กอง บก.ม.เที่ยงคืนจึงขอเสนอบทความนี้ครั้งละหนึ่งบท โดยในบทแรกและบทที่สองคือ
"คลื่นยักษ์สึนามิ"และ"โหมโรง: การเจรจาสันติภาพ รอบแรก"พร้อมค่านำของหนังสือ
เขียนโดยเจ้าของเรื่อง กาดรี เมอร์กัลปิลิโอ คอสมีนิสต์ชาวฟินแลนด์
หนังสือเล่มนี้ เป็นการรวบรวมบทความที่สำคัญ ของผู้เขียนซึ่งเคยลงตีพิมพ์ในวารสารรายสัปดาห์
ของฟินแลนด์ ชื่อ Saumen Kualehti ในระหว่างปี 2005 - 2006 (พ.ศ. 2548 - 2549)

แม้หนังสือเล่มนี้มีได้เป็นสูตรสำเร็จ หรือวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ หรือเป็นเพียง
รายงานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาสันติภาพฉบับหนึ่ง
แต่ก็เป็นบันทึกที่ได้มาซึ่งสันติภาพ เป็นงานที่รวบรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
เกี่ยวกับกระบวนการสร้างสันติภาพในอาเจะห์ ที่น่าสนใจศึกษา
(บทความนี้จัดอยู่ในหมวด "การจัดการความขัดแย้ง")

บทความเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ข้อความที่ปรากฏบนเว็บเพจนี้ ได้รักษาเนื้อความตามต้นฉบับเดิมมากที่สุด
เพื่อนำเสนอเนื้อหาตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อ กองบรรณาธิการเพียงตรวจสอบตัวสะกด
และปรับปรุงบางส่วนเพื่อความเหมาะสมสำหรับการเผยแพร่ รวมทั้งได้เว้นวรรค
ย่อหน้าใหม่ และจัดทำหัวข้อเพิ่มเติมสำหรับการค้นคว้าทางวิชาการ
บทความทุกชิ้นที่เผยแพร่บนเว็บไซต์แห่งนี้ ยินดีสละลิขสิทธิ์เพื่อมอบเป็นสมบัติ
ทางวิชาการแก่สังคมไทยและผู้ใช้ภาษาไทยทั่วโลก ภายใต้เงื่อนไขลิขสิทธิ์ (copyleft)

ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษเคลื่อนที่เร็ว Brimob : Brigade Mobil Special Operations Force/Pasukan Polisi Istimewa สังกัดสำนักตำรวจแห่งชาติ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย Indonesian Republic National Police (POLRI) ปฏิบัติหน้าที่พิเศษ การต่อต้านการก่อการร้าย การก่อการจลาจล กบด และบังคับใช้กฎหมาย เป็นหน่วยที่ ขบวนการอาเจาะห์เสรี กล่าวหาว่า รัฐบาลไม่จริงใจในการถอนแล้วนำตำรวจภูธรเข้ามาปฏิบัติแทนตามข้อตกลง แต่กลับนำหน่วยนี้มาเปลี่ยนเครื่องแบบ เท่านั้นและให้ปฏิบัติงานเช่นเดิม

repro dari: AP

11. การกึ่งหนักที่ต้องเร่งรัดการเจรจาสันติภาพรอบที่สี่ วันพฤหัสบดีที่ 26 - วันอังคารที่ 31 พฤษภาคม 2005 (พ.ศ.2548)

คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายเดินทางมาประชุมเจรจาสันติภาพรอบที่สี่ และมีความมั่นใจที่จะมีการลงมติโดยเห็นผลสำเร็จในไม่ช้า ทศนคติของการเจรจาสันติภาพซึ่งเป็นส่วนที่รัฐสภาอินโดนีเซียเกี่ยวข้องกับอุปสรรคเพียงเล็กน้อยในช่วงฤดูใบไม้ผลิ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเชื่อว่าจะถอนตัวจากการเจรจา หากผลการเจรจาจะไม่สำเร็จทันที จากการทำมีรัฐมนตรีท่านหนึ่งได้กล่าวว่ารัฐสภานั้น ความจริงแล้วมีทศนคติและจิตสำนึกฝักใฝ่ค่านิยมความเป็นทหารมากกว่าทหารจริงเองเสียอีก

โจทย์ของปัญหาถูกเริ่มถามเกี่ยวกับทศนะนี้โดย ยูฮาร์ คริสเตนเซน ผู้ที่สามารถพูดภาษาบูกิส (Bugis) ได้ เช่นเดียวกับ ยูซุฟ กัลลา, ฮามิด อวาลุดดีน, ฟาริด ฮูเซ็น ซึ่งเป็นชาวสุลาเวสี สำหรับความกดดันอีกประการหนึ่งที่เกิดกับขบวนการอาเจห์เสรีคือ การละเมิดสิทธิมนุษยชนยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในจังหวัดอาเจห์ ในอีกด้านหนึ่ง ชาวการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี การส่งสัญญาณต่างๆ จากรัฐบาลแม้ยังอ่อนกำลังและไม่ปรากฏชัดเจน แต่ก็ยังถูกส่งผ่านลงสู่พื้นที่ซึ่งทำให้การปฏิบัติการทางทหารเริ่มมีความเบาบาง ลดความถี่ลงบ้าง และการปฏิบัติการโหดของทหารเริ่มไม่ปรากฏ การเดินทางมากรุงจาการ์ดำของมาร์ตติ อะห์ดีซารี ครั้งนี้เริ่มส่งผลและประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์อย่างชัดเจน

การประกาศภาวะฉุกเฉิน การประกาศให้เป็นพื้นที่ปฏิบัติการทางทหาร (Daerah Operasi Militer: DOM) ในอาเจห์ ได้รับการพิจารณาให้มีการยกเลิกในต้นสัปดาห์ ทำให้เกิดความรู้สึกถึงสัญญาณของความเป็นมิตรจากฝ่ายรัฐบาล วิถีชีวิตของชาวอาเจห์กำลังคืบคลานสู่สภาพความเป็นปกติ

รัฐบาลเตรียมการตอบสนองข้อเสนอ 3 ประการซึ่งขบวนการอาเจห์เสรีนำเสนอ คือ

- หนึ่ง ประเด็นด้านการเมือง
- สอง ประเด็นด้านเศรษฐกิจ และ
- สาม ประเด็นสิทธิมนุษยชน

คู่เจรจาทั้งสองฝ่าย เริ่มมีการเจรจาตามลำดับเอกสารอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

การเริ่มต้นการพิจารณาในวันแรกของการเจรจา คือ "เรื่องของการนิรโทษกรรม" มีข้อพิจารณาว่า ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาให้มีการนิรโทษกรรมต้องมีคุณสมบัติอย่างไร? คณะผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลให้คำมั่นสัญญาว่า นักโทษการเมืองของขบวนการอาเจห์เสรี และนักบรรจยทุกคนควรเป็นผู้ที่ได้รับการอภัยโทษ และได้รับสิทธิจากการนิรโทษกรรมโดยการอภัยโทษอย่างเต็มที่ สมบูรณ์แบบ คืนทั้งสิทธิทางการเมืองและสิทธิทางสังคมให้กับพวกเขา สำหรับฝ่ายขบวนการอาเจห์เสรีนั้นรู้สึกว่าเป็นเรื่องยุ่งยากมาก คำว่า "นิรโทษกรรม" ถ้อยคำในตัวเองมันเป็นที่ตั้งถามแต่ ในทัศนะของ มาลิก มะห์มูด รู้สึกว่า "การอภัยโทษแก่ขบวนการอาเจห์เสรีของรัฐบาลนั้น เหมือนกับการที่พวกเขาได้กระทำผิดราวเป็นอาชญากรและได้รับการอภัยโทษ"

"แต่เราไม่ยอมรับพื้นฐานหลักข้อกฎหมายที่ตัดสินลงโทษแก่ขบวนการอาเจห์เสรี ในทัศนะของพวกเรา นั่น เรารู้สึกว่า รัฐบาลเองเป็นผู้กระทำผิดอาชญากรรม มิใช่เรา" มาลิก มะห์มูด ยังกังวลเกี่ยวกับการพิจารณาตัวบุคคล ซึ่งฝ่ายรัฐบาลมีหลักการพิจารณาว่า อาชญากรปกติจะไม่ได้รับการพิจารณาให้การอภัยโทษ นักโทษการเมืองก็คือนักโทษการเมือง แต่หากมีผู้หนึ่งผู้ใดเป็นนักโทษที่เกิดจากการปล้นธนาคาร เพื่อนำเงินมาใช้ในกิจการของขบวนการอาเจห์เสรี จะพิจารณาว่าเขาเป็นนักโทษคดีอาชญากรรมปกติ หรือนักโทษการเมือง?

สิ่งที่เจ็บปวดที่สุดในวันนี้ควรพูดให้ตรงที่สุดคือ วันนี้ คณะผู้แทนเจรจาของขบวนการอาเจห์เสรีเอง ก็ยังคงถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ (*)

"เราสนับสนุนการประชุมเจรจา และเราควรเป็นผู้มีส่วนร่วมในการประชุมเจรจาที่กรุงเฮลซิงกิ มิใช่ให้มานั่งจับเฝ้าอยู่ที่นี่. เต็งกู มุฮัมมัด อูสมาน อาแว นักโทษที่สูงอายุที่สุดกล่าวโดยสรุป ทั้งสามคนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเจรจา มีความเชี่ยวชาญทางทั้งด้านกฎหมายและเศรษฐกิจ

เมื่อเดือน พฤษภาคม 2003 (พ.ศ. 2546) พวกเขากำลังอยู่ในระหว่างการเดินทางออกจากเมืองบันดาร์อาเจห์ เพื่อเดินทางไปประชุมเจรจาสันติภาพ ณ กรุงโตเกียว ซึ่งประชาคมระหว่างประเทศพยายามที่จะช่วยให้การเจรจาที่กำลังอยู่ในสภาพที่ชะงักงันกลับคืนสู่สภาวะปกติ เส้นทางสู่สันติภาพนั้นถูกสกัด ขณะที่ชายกลุ่มดังกล่าวนี้อยู่บนรถยนต์ของกาชาดสากล (The Henry Dunant)

การเจรจาที่กรุงโตเกียวกำลังจะดำเนินการไปในทางก้าวหน้าจึงไม่เกิดขึ้น เมื่อผู้นำขบวนการอาเจห์เสรีได้รับทราบเกี่ยวกับชะตากรรมของคณะผู้แทนเจรจา หลังจากได้สร้างแรงกดดันอยู่ระยะหนึ่ง พวกเขาได้รับอนุญาตให้ไปพักที่โรงแรมเพียงไม่กี่ชั่วโมง หลังจากที่กระบวนการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาไม่สำเร็จ พวกเขาจึงถูกนำตัวมาคุมขังอีกครั้ง. "จากอาเจห์ พวกเขาถูกย้ายมาคุมขังที่เรือนจำ ซูกามิสก์ (Suka-Misk) เพื่อความปลอดภัยของคณะผู้แทนเจรจาของเรา คือ ท่านศาสตราจารย์ด้านกฎหมาย ถูกคุมขังในเรือนจำอาเจห์ และต้องเสียชีวิตเนื่องจากคลื่นยักษ์สึนามิคร่าชีวิตไป" เต็งกู มุฮัมมัด อูสมาน อาแว เล่าให้ทราบในห้องเยี่ยมนักโทษ

*****

(*) คณะผู้แทนเจรจาที่ถูกคุมขังในเรือนจำซูกามิสก์ (Suka-Misk) "เราควรอยู่ที่นั่นด้วย" เต็งกู มุฮัมมัด อูสมาน อาแว (Teungku Muhammad Awe), อัมนิ อะฮ์เหม็ด มาซูกิ (Amni Bin Ahgmed Marzuki) และ เต็งกู กามารุซซามัน (Teungku Kamruzzaman) อดีตคณะผู้แทนเจรจาในการประชุมเจรจาชั่วคราวลดยุคความเป็นปรปักษ์ (CoHA) กำลังนั่งอยู่ในคุก แห่งหนึ่งบนเกาะชวาและรู้สึกประหลาดใจหลังกำแพงภายในคุก พวกเขาได้รับทราบข่าวสารการเจรจาสันติภาพที่กรุงเฮลซิงกิเพียงจากข่าวหนึ่งสื่อพิมพ์เท่านั้น

เดิงกู มุฮัมมัด อูสมาน อาแว มีความรู้สึกกังวล เพราะก่อนมีการเจรจาข้อตกลงยุติความ เป็นปรปักษ์ (CoHA) ฝ่ายรัฐบาลได้มีหนังสือรับรองให้คณะผู้แทนเจรจาฝ่ายขบวนการอาละห์เสรี และรับรองความปลอดภัย แต่วันนี้พวกเขาถูกคุมขังในเรือนจำเป็นเวลา 2 ปีแล้ว และอย่างน้อยอีก 10 ปี พวกเขาจะพ้นโทษ เว้นแต่การเจรจาที่กรุงเฮงซึ่งก็ประสบความสำเร็จ

ความจริงคณะผู้แทนเจรจาของขบวนการอาละห์เสรี ยังคงถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ เหตุการณ์นี้เริ่มเป็นอุปสรรคเช่นเดียวกันสำหรับฝ่ายรัฐบาล การปล่อยตัวในขณะที่อยู่ในระหว่าง กระบวนการการดำเนินคดีไม่ใช่เรื่องง่าย ทั้งข้อกฎหมายและการปฏิบัติ. แม้ว่าฝ่ายขบวนการอาละห์ เสรี ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับตัวบุคคลากรผู้มีความเชี่ยวชาญที่ควรเป็นตัวแทน และมีส่วนร่วมในการเจรจา การนำผู้แทนเจรจาคนใหม่มานั่งโต๊ะเจรจา มิได้เป็นเรื่องที่ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายผู้ไกล่เกลี่ยพิจารณา ว่าเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน

ผู้ไกล่เกลี่ยมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้แทนเจรจาที่ถูกคุมขัง หากเขาถูก ปล่อยตัวออกมาในระหว่างการดำเนินการที่ยังไม่มีความชัดเจนหรือลงตัวแล้ว ทางกองทัพจะคุ้มครอง ความปลอดภัยจากการถูกลอบฆ่าทันทีได้อย่างไร?

หัวข้อพิจารณาเกี่ยวกับเศรษฐกิจของอาละห์ เกี่ยวกับอุปสรรคขัดขวางซึ่งทั้งขบวนการ อาละห์เสรีและมาร์ตติ อะห์ดีซารี ได้สอบถามรัฐบาลหลายครั้ง เกี่ยวกับรายได้จากอุตสาหกรรม น้ำมันและแก๊ส ที่รัฐบาลจะจัดสรรให้รัฐบาลปกครองท้องถิ่น ซึ่งผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลได้แสดงท่าที ยึดใจใหญ่ แสดงลักษณะคล้ายๆ ว่า ตนเองไม่รู้ไม่ชี้และอ้างว่าเป็นความโชคร้ายที่คลื่นยักษ์สึนามิซัด ทำลายบัญชีและรายละเอียดต่างๆ จนหมดสิ้นแล้ว

สถานการณ์ขณะนั้น ดูเหมือนว่าจะไม่มีความหวัง มาร์ตติ อะห์ดีซารี จึงกระตุ้นและ แนะนำให้ขบวนการอาละห์เสรีคำนึงถึงอนาคตมากกว่าจะพิจารณาเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ปลีกย่อย กลับไปกลับมา ปัญหาเรื่องการเงินการคลังสามารถแก้ไขได้ในภายหลัง. เป็นธรรมชาติที่มนุษย์ไม่ ชอบมีการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของตน และไม่มี ผู้ใดยอมเสียผลประโยชน์ที่เคยได้มาอย่างแน่นอน มีการชี้ให้เห็นว่า เรื่องดังกล่าวสามารถทำความเข้าใจและแก้ปัญหาก็ได้ สามารถนำเสนอต่อคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงที่จะจัดตั้งขึ้นเป็นผู้ พิจารณาในโอกาสต่อไป

เพื่อที่จะทำให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพผลมากกว่าที่เป็นอยู่ มาร์ตติ อะห์ดีซารี เริ่ม การเจรจาในรูปแบบใหม่ โดยจัดเป็นกลุ่มย่อยในการเจรจากลุ่มเล็กกว่าเดิม โดยให้มีเพียงหัวหน้า คณะผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาล ฮามิด อวาลุดดีน, ซอฟยาน ดจาลิล ในขณะที่คณะผู้แทนเจรจาฝ่าย ขบวนการอาละห์เสรีประกอบด้วยมาลิด มะห์มูด และนายเดเมียน คิงสเบอรี ที่ปรึกษาเป็นตัวแทน

บทบาทของนายเดเมียน คิงสเบอรี ที่ปรึกษาชาวออสเตรเลียเป็นผู้ที่มีบทบาทที่ขัดแย้ง ในตัวเอง ในทัศนะของขบวนการอาละห์เสรีเป็นผู้ที่มีความสำคัญและเหมาะสม และแจ้งให้เป็นผู้ที่มี ฐานะเป็นผู้เจรจา แต่ในทัศนะของทีมงานคณะผู้ไกล่เกลี่ยแล้วรู้สึกว่าการเป็นผู้แทนของเดเมียน คิงส เบอรีนั้น ไม่มีความจำเป็นและเป็นผู้ทำให้เป็นอุปสรรคต่อความคืบหน้าในการเจรจามากกว่า

เดเมียน คิงสเบอรี เป็นที่รู้จักกันดีในกรุงจาการ์ต้า เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา รอง ประธานาธิบดี ยูซุฟ กัลลา ได้เรียกขอพบตัวเพื่อปรึกษาหารือเป็นการเฉพาะบางประการกับเขา จึง เป็นหน้าที่ของฟาริด ฮูเซ็น และยูฮาร์ คริสเตนเช่น จัดให้ตามความประสงค์ "เมื่อคุณจะเจรจากับผู้ หนึ่งผู้ใด คุณควรจะต้องรู้ว่าเขากำลังคิดอะไร? ใครเป็นมันสมองที่อยู่เบื้องหลัง?" ยูซุฟ กัลลา อธิบาย ที่บ้านพักในกรุงจาการ์ต้า

เจ้าหน้าที่ที่มีความวิตกเพราะเดเมียน คิงสเบอรี เป็นผู้ที่อยู่ในบัญชีดำ (Black List) และถูก ห้ามเข้าประเทศอินโดนีเซีย "ผมได้แจ้งให้พวกเขาจัดการเรื่องนี้ให้เรียบร้อย และปฏิบัติต่อเขาใน ฐานะที่เขาเป็นแขกของผม และให้เจ้าหน้าที่ข่าวกรองอย่าไปยุ่งกับเขา" รองประธานาธิบดียูซุฟ กัล ลา สั่งการ. "เราได้พบปะกันที่บ้านพักของผม และเราได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันนาน

พอควร ท่าทีของเขาแข็งกร้าวและไม่อาจสร้างความเข้าใจต่อกันได้ และในที่สุดผมก็กล่าวแก่เขาว่า: "ท่านดอกเตอร์เดเมียน คิงสเบอร์รี่ กระบวนการสันติภาพอยู่ในมือของคุณแล้ว หากกระบวนการสันติภาพล้มเหลวไม่อาจเกิดขึ้นได้ ผมจำเป็นต้องประกาศสงครามอีกครั้งอย่างแน่นอน และนั่นหมายถึงประชาชนอีก 10,000 คนต้องสังเวยชีวิตอีก และมันเป็นความผิดของคุณนะ ขอขอบคุณ ลาก่อน สวัสดิ์"

แต่เดเมียน คิงสเบอร์รี่ยังคงมาประชุมพร้อมกับบัตรแข็งที่ติดอยู่เหนือกระเป๋าเสื้อของเขา "หนังสือสั่งการจากเบื้องบนแจ้งมาอย่างชัดเจนว่า: ขบวนการอาละเหต์เสรีจะได้ทุกอย่างตามที่พวกเขาต้องการ ยกเว้นเอกราช และขอถามว่า ขบวนการอาละเหต์เสรียังต้องการอะไรอีก?"

โลกในอุดมคติไม่มี มีแต่ความเป็นจริง

ขณะที่การเจรจาเพื่อแสวงหาสันติภาพในอาละเหต์กำลังคืบหน้า มาร์ตติ อห่ดีซารีมีหน้าที่ที่จะต้องตอกย้ำโดยเฉพาต่อฝ่ายขบวนการอาละเหต์เสรีว่า "ความมุ่งหมายของการเจรจาสันติภาพ ไม่จำเป็นต้องตัดสินใจในรายละเอียดทั้งหมดที่เกี่ยวกับอนาคตของอาละเหต์ แต่จะต้องวางโครงสร้างพื้นฐานสังคมประชาธิปไตยเป็นเป้าหมายหลัก" ขบวนการอาละเหต์เสรีไม่ต้องตอกย้ำเกี่ยวกับอำนาจ ซึ่งมีใช่เป็นเรื่องเร่งด่วน เพราะขบวนการอาละเหต์เสรีเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสังคมอาละเหต์ และส่วนอื่นๆ นั้นควรจะต้องรับฟังบ้าง. ในเรื่องนี้ มาร์ตติ อห่ดีซารีเรียกร้องว่า "การทำความตกลงในเรื่องเกี่ยวกับอนาคต ควรเป็นเรื่องที่สามารถปฏิบัติได้ ไม่ใช่เป็นเรื่องของโลกในอุดมคติ"

มาร์ตติ อห่ดีซารี กระตุ้นให้ ขบวนการอาละเหต์เสรียึดหลักของความเป็นจริง เช่น บางสิ่งบางอย่างไม่ควรเรียกร้องให้รัฐบาลตอบรับ ในสิ่งที่โดยสามัญสำนึกแล้ว เราเองรู้ดีว่ามันเป็นไปได้ที่จะได้รับการตอบสนองการเรียกร้องโดยขบวนการอาละเหต์เสรี ที่จะให้มีการแก้ไขกฎหมาย นั้นหมายถึง ภาระที่ยิ่งใหญ่ที่รัฐบาลกรุงจาการ์ต้องใช้เวลาพยายาม ซึ่งมีได้หมายความว่า รัฐบาลสามารถทำได้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการก้าวก้าวหรือควบคุมรัฐสภาได้. "ผมคิดว่ามันสร้างบาปต่อประชาชนชาวอาละเหต์ในการสร้างความคาดหวังที่ผิดๆ และไม่มีเหตุผล ซึ่งจะเป็อันตรายต่อกระบวนการแสวงหาสันติภาพ" มาร์ตติ อห่ดีซารี กล่าว

เสรีภาพของสื่อที่จะเข้าถึงอาละเหต์ เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญมาก

มาร์ตติ อห่ดีซารีเรียกร้องต่อผู้นำนับตั้งแต่แรก เขารู้สึกว่า การปลดปล่อยให้สื่อมีเสรีภาพและสามารถเข้าถึงอาละเหต์ เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมาก การเฝ้าระวังติดตามข่าวสารของสื่อจะทำให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร ได้รู้ว่าการตกลงในกระบวนการแสวงหาสันติภาพมีความคืบหน้าในการดำเนินการเป็นประการใด และคำมั่นสัญญาต่างๆ ของแต่ละฝ่าย ก็จะเป็นหลักประกันถึงความสำเร็จของข้อตกลงในกระบวนการแสวงหาสันติภาพ. "จำนวนของคณะผู้สังเกตการณ์ตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาละเหต์ จะมากหรือน้อยเพียงใด ก็ไม่ใช่หลักประกันสันติภาพให้บังเกิดขึ้นได้ หากทั้งสองฝ่ายไม่ยึดมั่นในข้อตกลงที่ได้ทำไว้แล้วอย่างเคร่งครัด" มาร์ตติ อห่ดีซารี กล่าว

ฤดูใบไม้ผลิอันสดใสที่อุทยานโคนิกสตัดท์ หัวหน้าคณะผู้แทนเจรจาทั้งสองฝ่ายเริ่มที่จะละเว้นบ้างในรายละเอียดเงื่อนไขข้อตกลงบางประการ ในท่ามกลางกลุ่มตันไวก์และตันแฮร์(ไม่ยืนต้นชนิดหนึ่งมีสีเปลือกเรียบสีเทา) ที่ปลูกเรียงรายรอบๆ อุทยานโคนิกสตัดท์ ผู้แทนเจรจาทั้งสองฝ่ายเดินพูดคุยเจรจากันบนถนนที่โรยด้วยกรวด และบนสนามหญ้าที่เริ่มมีสีสนับ บางครั้งการพูดคุยเจรจาพวกเขาจะเดินตามดั่งริมแม่น้ำแวนดาอันโจกิ เป็นผลทำให้การเจรจาแลกเปลี่ยนข้อตกลงสันติภาพเป็นไปโดยปราศจากความกดดัน หรือมีคนรับรู้มากมายนัก

ผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลดำเนินการเจรจาอย่างต่อเนื่อง และมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับรองประธานาธิบดียูซุฟ กัลลา ผ่านโทรศัพท์มือถือวันละหลายๆ ครั้ง และมีการหยุดพักการประชุมเป็นระยะๆ เพื่อรอคำตอบ และขอทราบผลการตัดสินใจ. "ผมติดตามความคืบหน้าการประชุมเจรจาอย่างใกล้ชิด บางครั้งท่านรัฐมนตรีผู้เป็นตัวแทนเข้าร่วมการเจรจาลิมโทรศัพท์มือถือติดตัว ผมก็จะส่งข่าวสารเป็นข้อความ เป็นเอกสารผ่านเครื่องโทรสาร(Fax) เพื่อใช้เป็นแนวทางแก่พวกเขา และส่งโดยตรงไปยังห้องประชุม" รองประธานาธิบดียูซุฟ กัลลา เล่าเรื่องราวพร้อมกับการหัวเราะเบาๆ

โจทย์ของปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อนยังคงมีอีกมากมายหลายประการ ตัวอย่างเช่น ปัญหาการคอร์รัปชันที่จะต้องขจัดให้หมดสิ้นไปในอาเจะห์, การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับกรณีการนำทหารที่ก่ออาชญากรรมต่อประชาชนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาในศาลพลเรือน ซึ่งข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติแล้ว ทหารที่ก่ออาชญากรรมไม่เคยถูกตัดสินลงโทษในฐานความผิดที่ได้ก่อขึ้นเลย และกลายเป็นปมปัญหาสร้างความเคืองแค้นแก่ประชาชนชาวอาเจะห์เป็นอย่างยิ่ง และทหารเองก็รู้ดีว่าการกระทำผิดกฎหมายอาญาเป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคล เป็นความรับผิดชอบของผู้ที่ได้กระทำลงไป โดยเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์

แต่การนำทหารขึ้นสู่การพิจารณาของศาลพลเรือนยังไม่พอ เพราะยังมีเรื่องของการคอร์รัปชันที่เรื้อรังที่ไม่สามารถถอนรากถอนโคนได้ และการนำเรื่องเหล่านี้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมต้องไม่แตกต่างกับกรณีที่ประชาชนที่ถูกพิจารณาคดีในศาล ผลจะสรุปทุกกรณี เป้าหมายในการสร้างระเบียบทางกฎหมายสำหรับอาเจะห์ สิ่งเหล่านี้จะเป็นหลักประกันในการปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม

ปัญหาที่เป็นเรื่องยุ่งยากอีกข้อหนึ่งคือ: ผู้ใดเป็นผู้ที่มีสิทธิในการลงคะแนนเสียง หรือการลงประชามติในอาเจะห์ เนื่องจากนับเป็นเวลานานกว่าหลายสิบปีที่รัฐบาลอินโดนีเซียมีความพยายามที่จะใช้นโยบายการเคลื่อนย้ายประชากรจากพื้นที่ที่มีความหนาแน่น เช่น การนำราษฎรจากเกาะชวาไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่เกาะอื่น นโยบายการอพยพประชาชนไปตั้งถิ่นฐานนี้มาจากเหตุผลเพื่อการสร้างดุลย์หรือการถ่วงดุลย์ทางการเมืองและเศรษฐกิจ ขบวนการอาเจะห์เสรีตั้งข้อสังเกตว่า ผู้คนที่อพยพเข้ามาหรือถูกนำเข้ามาตั้งถิ่นฐานและอาศัยอยู่ในอาเจะห์ จะเป็นผู้ที่มีสิทธิในการลงคะแนนเสียงหรือการลงประชามติ รัฐบาลอินโดนีเซียได้วางแผนเพื่อต้องการแทรกแซงทางการเมืองตามที่ต้องการ ซึ่งขบวนการอาเจะห์เสรีต้องการให้มีการเข้มงวดกวดขัน และกำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิในอาเจะห์อย่างเคร่งครัด

แม้มาร์ตติ อะห์ดีซารี ได้ย้ำและชี้แนะให้ทราบว่า วัตถุประสงค์ของการประชุมเจรจาสันติภาพมิได้มีความคาดหวังที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทุกสิ่งทุกอย่างของความเป็นอินโดนีเซียทั้งหมด ปัญหาที่เกี่ยวข้องที่เกิดจากการสร้างสมจนกลายเป็นธรรมเนียม หรือจากค่านิยมอันเป็นผลของซากกากเดนเผด็จการของยุคประธานาธิบดี ซูฮาร์โต ซึ่งประชาชนมีความเคยชินชา และมักมีการละเมิดหลักการประชาธิปไตย และหลักการข้อกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีของอินโดนีเซียตระหนักว่า เป็นภาระความรับผิดชอบที่ผูกพัน และจะต้องมีการทบทวน มีการประเมินกระบวนการประชาธิปไตยในอินโดนีเซีย ขณะที่เขากำลังเดินอยู่ในสนามหญ้าของคฤหาสน์โคนิสเต็ดท์. ปัญหาบางประเด็นซึ่งยังมิได้มีการถกกันในเดือนพฤษภาคม นั่นคือ "เรื่องการจัดการเกี่ยวกับความมั่นคง" มาร์ตติ อะห์ดีซารีมักจะย้ำให้คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายพิจารณาส่งรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนตัวเลขของกองกำลังและจำนวนอาวุธที่จะมีการพิจารณาในขั้นสุดท้าย และจะได้มีการพิจารณาภายในไม่ช้า

แต่ในทางตรงกันข้าม กำหนดการต่างๆ เริ่มเห็นเค้าลาง คณะผู้สังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจะห์ (The Aceh Monitoring Mission: AMM) ได้มีกำหนดในขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการแล้ว ซึ่งจะเริ่มกระทำในเดือนกันยายน 2005 (พ.ศ.2548) จนกระทั่งสิ้นสุดในปี 2006 (พ.ศ.2549) และกำหนดการลงนามในข้อตกลงสัญญาสันติภาพ มีกำหนดการจะลงนามในข้อตกลงกลางราวกลางเดือนสิงหาคม 2005 (พ.ศ.2548) ณ กรุงเฮลซิงกิ

การทดสอบกระบวนการ นายปีเตอร์ เพธ

กลุ่มคณะบุคคลที่เดินทางมาจากกรุงบรัสเซลส์ ได้มาร่วมประชุมเจรจาสันติภาพรอบที่สี่ ปีเตอร์ เพธผู้ซึ่งรับผิดชอบเป็นผู้นำการปฏิบัติการในคณะผู้สังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจห์ มาพบกับคู่เจรจาทั้งฝ่ายคณะผู้แทนขบวนการอาเจห์เสรี และคณะผู้แทนฝ่ายรัฐบาลเป็นครั้งแรก พร้อมกับนายอัลโด เดลล'อริเซีย (Aldo Dell'Ariceia) และ มาเรีย แม็ค ลอกลิน (Maria McLoughlin) จากคณะกรรมการฯ สหภาพยุโรป และคริส ฮอลต์บาย (Chris Holtby) จากสหภาพยุโรป

"ผมคิดว่างานนี้เป็นงานที่น่าสนใจและเป็นงานที่สร้างสรรค์ ผมศรัทธาในตัวมาร์ตติ อห์ติซารี เมื่อเขากล่าวว่า มีโอกาสเป็นไปได้และมีความคืบหน้ามาก ผมจึงไม่มีเหตุผลใดที่ผมต้องลังเลอีก" ปีเตอร์ เพธ กล่าว. ปีเตอร์ เพธ ได้ให้ความกระจ่างแก่คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายว่า หากสหภาพยุโรปตัดสินใจเข้ามาเกี่ยวข้องแล้ว ก็มั่นใจได้เลยว่าปิดประตูของความล้มเหลวได้เลย

ก่อนที่ประเทศสมาชิก 25 ประเทศจะเข้ามาเกี่ยวข้อง ทุกท่านจะต้องมีความมั่นใจต่อคู่เจรจาทั้งสองฝ่ายในเรื่องความจริงจัง ตั้งใจ และมั่นใจในภารกิจที่เราได้รับมอบหมาย. นับตั้งแต่สหภาพยุโรปให้การรับรอง เกี่ยวกับกรณีที่ทำให้มีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วม และประเทศอินโดนีเซียควรดำเนินการเชื่อเชิญสหภาพยุโรปเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตาม คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายก็ได้มีการนำเสนอเอกสาร กรอบบทบาทการปฏิบัติของสหภาพยุโรปในอาเจห์เพื่อการพิจารณาแล้ว

ปีเตอร์ เพธ ได้เน้นถึงข้อเท็จจริงที่เป็นรูปธรรมว่า สายการบังคับบัญชาของกองทัพอินโดนีเซีย จากผู้บังคับบัญชาสูงสุดจะสั่งการลงไปยังผู้ใต้บังคับบัญชาระดับล่างสุด และพร้อมที่จะสนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะรัฐบาลอินโดนีเซียพร้อมที่จะสนับสนุนการปฏิบัติงานทุกประเภท. ปีเตอร์ เพธรู้ว่า ถึงอย่างไรก็ตาม ความพยายามในการแสวงหาสันติภาพก่อนหน้านี้ 2 ปี ต้องประสบกับความล้มเหลวมาแล้ว เขาจึงนำทำการทดสอบด้วยการเสนอคำถามให้คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายตอบ ด้วยคำถามเดียวกันว่า ทำไม? อีกฝ่ายหนึ่งคือฝ่ายตรงกันข้ามจึงมีความมั่นใจและพร้อมที่จะเจรจาเพื่อแสวงหาสันติภาพครั้งนี้ ?

ฮามิด อวาลุดดีน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในฐานะฝ่ายรัฐบาลตอบว่า เขาเชื่อว่า "ขบวนการอาเจห์เสรีมีความศรัทธาเชื่อมั่นในตัวผู้นำคนใหม่ของอินโดนีเซีย ว่าเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในอาเจห์ รัฐบาลปัจจุบันมีความเป็นประชาธิปไตยและมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มากกว่ารัฐบาลในอดีตที่เคยดำเนินการในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยให้มี "การประชุมเจรจารอบข้อตกลงยุติความเป็นปรปักษ์ (CoHa) มาแล้ว". ฮามิด อวาลุดดีน ยังมีความเชื่อว่า "ขบวนการอาเจห์เสรี มีความเข้าใจอย่างแท้จริงแล้วว่าไม่มีชุมชนระหว่างประเทศใดจะสนับสนุนความมุ่งมั่นในการแบ่งแยกดินแดนอีกต่อไป"

ส่วนมาลิก มะห์มุด ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนเจรจาฝ่ายขบวนการอาเจห์เสรีเชื่อว่า "ในทัศนะของรัฐบาลแล้ว การที่สามารถยุติปัญหาความขัดแย้งได้ ก็จะเป็นการรักษาชีวิตของประชาชนและเป็นการนำความหวังสู่ประเทศอินโดนีเซียในภาพรวม และเชื่อว่าสันติภาพจะนำมาซึ่งการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ทั้งในอาเจห์และประเทศชาติโดยรวม ทั้งยังจะนำมาซึ่งความมั่งคั่งในโลกด้านการค้าและเศรษฐกิจของประเทศสืบไป"

คู่เจรจาทั้งสองฝ่าย ได้บรรลุสู่การพิจารณาแผนการปลดอาวุธของจาร์กโก อ็อกซานีน และแผนงานการสังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพฯ ของปีเตอร์ เพธ ในขั้นนี้มีแนวทางปฏิบัติ 3 ประการ ที่เกี่ยวกับการปลดอาวุธมีความคืบหน้า คือ

หนึ่ง คณะผู้สังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจห์ มีความพร้อม มีผู้รับผิดชอบดำเนินการชัดเจน

สอง บริษัทเอกชนที่มีกิจการด้านการรักษาความปลอดภัย จะทำหน้าที่ดูแลการปฏิบัติภารกิจในการดูแลเรื่องดังกล่าว

สาม ในพื้นที่มีบุคคลที่สาม ประเทศอื่นนอกเหนือจากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปจะช่วยดูแลอีกทางหนึ่ง

มีความชัดเจนว่า สหภาพยุโรปยังขาดแนวทางเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการปลดอาวุธ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคณะผู้สังเกตการณ์เอง ยังต้องปลดอาวุธ ยิ่งกว่านั้นความปลอดภัยยังได้รับการคุ้มครองและปัญหาหลักประกันเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข จะไปเกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องอาวุธ ซึ่งเป็นกรงาย หากมีอาวุธอยู่ในมือใครสักคน

ปีเตอร์ เพธ ได้ย้ำถึงสิ่งที่จำเป็นต้องดำเนินการก่อน คือฝ่ายรัฐบาลต้องกำหนดและส่งชื่อบุคคลที่จะเป็นผู้รับผิดชอบการประสานงานในการทำงานร่วมกัน และฝ่ายรับผิดชอบในสายบังคับบัญชาทางทหารซึ่งมีความสัมพันธ์กับฝ่ายรัฐบาล ดังนั้น คณะผู้สังเกตการณ์การตรวจสอบฯ จะทำงานประสานกับผู้แทนของรัฐบาลอินโดนีเซียคนเดียว เพียงคนเดียว และเช่นเดียวกันกับฝ่ายขบวนการอาเจห์เสรี ต้องส่งรายชื่อบุคคลเป็นผู้ประสานงานมาด้วยเช่นกัน

เดือน พฤษภาคม 2005 (พ.ศ.2548) ทุกอย่างมีความพร้อม ดูเหมือนว่ากำหนดการต่างๆ ได้รับการกำหนดขึ้นอย่างชัดเจนและกระชับ มาร์ตติ อห่ดีซาริมี่แผนการที่จะให้สหภาพยุโรปมีการลงนามในข้อตกลงในหลักการการเข้ามาเป็นคณะผู้สังเกตการณ์ตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจห์พร้อมๆ กับการลงนามข้อตกลงสันติภาพ แต่จนถึงวันนี้ สหภาพยุโรปยังไม่มีอะไรที่เป็นการส่งสัญญาณความคืบหน้าใดๆ และเวลากำลังจะย่างเข้าสู่ฤดูร้อนเข้ามาแล้ว สำหรับสหภาพยุโรปควรจะต้องมีการตัดสินใจอย่างเป็นทางการเป็นครั้งสุดท้าย ภายในเดือนกันยายน 2005 (พ.ศ.2548) นี้ เนื่องจากจะต้องมีการเตรียมการความพร้อมหลายๆ ประการ ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุด

จาล์กโก อ็อกซาเน็น เริ่มมีการวางแผนเกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดสูญญากาศในระหว่างช่วงเวลาการลงนามในข้อตกลงสันติภาพ กับการเริ่มปฏิบัติการสังเกตการณ์การตรวจสอบของคณะผู้สังเกตการณ์ฯ กระบวนการสันติภาพในอาเจห์ "การปฏิบัติการสังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพ ควรจะต้องเริ่มทำงานในทันทีหลังจากที่ได้มีการลงนามแล้ว มิฉะนั้นช่วงเวลาของความตึงเครียดอันเป็นศฤกษ์ทั้งหลายก็จะพลัดไป มันเป็นเวลาทีทุกคนจะได้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน หากไม่แล้วประชาชนก็จะสิ้นหวัง สถานการณ์ความตึงเครียดในกำมือของเราแล้ว ต้องรีบฉวยเอาไว้ ไม่เช่นนั้นจะเป็นการยากที่เริ่มต้นปฏิบัติการสังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพ โดยเหตุนี้จึงต้องให้มีการกำหนดตัวบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบให้เสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2005 (พ.ศ.2548) นี้"

หลังการประชุมในเดือนพฤษภาคม 2005 (พ.ศ.2548) ปีเตอร์ เพธ มั่นใจและมีความหวังว่า "เมื่อผมได้พบกับคู่เจรจาทั้งสองฝ่าย ผมมีความมั่นใจว่าทั้งคู่เจรจาฝ่ายรัฐบาลและขบวนการอาเจห์เสรี ต่างมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขความขัดแย้งอย่างจริงจัง ผมรู้สึกประทับใจในพวกเขาอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ก็ยังไม่มีสิ่งใดที่จะรับประกันความสำเร็จได้ และข้อเสนอที่สำเร็จรูปต่างๆ ยังไม่ได้รับคำตอบจากสมาชิกประเทศสหภาพยุโรป 25 ประเทศแต่อย่างใด"

คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องในข้อเสนอที่จะให้คณะผู้แทนสหภาพยุโรปเดินทางไปกรุงจาการ์ตา เพื่อศึกษาสภาพภูมิประเทศในพื้นที่และการตรวจสอบเพื่อประกันความสำเร็จ และข้อเสนอที่สำเร็จรูปยังไม่ได้รับคำตอบจากสมาชิกประเทศสหภาพยุโรป 25 ประเทศแต่อย่างใด เจื่อนไขต่างๆ เกี่ยวกับการไปรับฟังความเห็นจากประชาชน ผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสอบถามและซักถามตัวเลขสถิติต่างๆ ที่ควรพิจารณา สิ่งเหล่านี้จะได้รับการผนวกเข้ามาในแผนข้อเสนอต่อสหภาพยุโรปต่อไป

12. การเดินทางไปแสวงหาข้อเท็จจริงในอาเจาะห์ วันศุกร์ที่ 24 มิถุนายน - 2 กรกฎาคม 2005 (พ.ศ.2548)

การประเมินผลก่อนการปฏิบัติงานในลำดับแรก คือการเดินทางลงพื้นที่เพื่อไปศึกษาข้อเท็จจริงในกรุงจาการ์ตาและอาเจาะห์ ซึ่งถูกกำหนดในปลายเดือนมิถุนายน 2005 (พ.ศ. 2548) คณะผู้ไกล่เกลี่ยชุดแรกประกอบด้วย ปีเตอร์ เพธ, จาฮ์กโก อ็อกซานัน, ยูฮาร์ คริสเตนเซน และผู้แทนสหภาพยุโรป รวมถึงผู้แทนจากกลุ่มประเทศอาเซียนที่ได้ร่วมสมทบเดินทางไปอินโดนีเซียครั้งนี้ด้วย

กลุ่มบุคคลกลุ่มเหล่านี้มีเป้าหมายที่จะทำการสำรวจพื้นที่ในจังหวัดอาเจาะห์อย่างกว้างขวาง โดยใช้เฮลิคอปเตอร์เป็นพาหนะ และมีเป้าหมายจะไปสำรวจสถานที่ 10 แห่ง ซึ่งจาฮ์กโก อ็อกซานันได้วางแผนไว้แล้วที่จะกำหนดให้เป็นที่ตั้งของสำนักงานของคณะผู้สังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจาะห์ระดับอำเภอ การเดินทางครั้งนี้ไม่ได้มีความราบรื่นตามที่คาดหวังมากนัก เพราะรัฐบาลไม่สามารถจัดเฮลิคอปเตอร์ให้กับคณะสังเกตการณ์ได้ตามประสงค์

ยูฮาร์ คริสเตนเซนจึงได้ประสานงานกับองค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีเฮลิคอปเตอร์ในอาเจาะห์อยู่หลายลำ แต่ก็ขัดข้องเพราะต้องทำเรื่องขออนุญาตจากรัฐบาลก่อน จึงทำให้เริ่มดูเหมือนว่ามีผู้หนึ่งผู้ใดในรัฐบาลหรือในกองทัพไม่ประสงค์ที่จะให้สหภาพยุโรปเข้ามาเยี่ยมเยียน หรืออย่างกายเข้ามาในอาเจาะห์. ในที่สุดเฮลิคอปเตอร์ได้ถูกจัดให้คณะสังเกตการณ์ฯ ใช้ปฏิบัติการได้ตามความประสงค์ แต่เกิดเหตุการณ์ในวันรุ่งขึ้นที่สนามบินบันดาร์ อาเจาะห์ ผู้แทนกองทัพต้องตกตะลึงเล็กน้อย ขณะที่กำลังมีการสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดที่จะไปขึ้นเฮลิคอปเตอร์ ปรากฏว่ามีกลุ่มคนและผู้สื่อข่าวจำนวนหนึ่งรอกการมาถึงของพวกเขาอยู่ และอะไรจะเกิดขึ้น เมื่อปรากฏภาพของเจ้าหน้าที่สหภาพยุโรปและผู้แทนกองทัพอินโดนีเซีย และเจ้าหน้าที่ของอาเซียนขึ้นเฮลิคอปเตอร์ของสหประชาชาติไปพร้อมกัน มันกลายเป็นภาพของความขัดแย้งในระดับสากลขึ้นมาทันที เป็นภาพที่รัฐบาลอินโดนีเซียมีความระมัดระวังมากและไม่ต้องการให้ยกระดับความขัดแย้งในอาเจาะห์เป็นความขัดแย้งในระดับสากล และมีการคัดค้านมาโดยตลอดที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติการครั้งนี้ก็สามารถดำเนินการรุดหน้าต่อไปได้ และคณะผู้แทนสหภาพยุโรปได้ออกเดินทางไปยังจุดหมายต่างๆ ตามแผนงานตลอดระยะเวลา 3 วัน

"เรามีโอกาสพบกับนายกเทศมนตรี หัวหน้าตำรวจท้องถิ่น, และผู้บังคับการกองพันทหาร แต่เราไม่มีโอกาสพบกับผู้แทนของขบวนการอาเจาะห์เสรีเลย แม้ว่าคนของขบวนการอาเจาะห์เสรีรู้ว่า คณะของเราได้เข้ามาสู่พื้นที่นับตั้งแต่แรกเริ่มแล้ว" จาฮ์กโก อ็อกซานัน เล่าสรุปสั้นๆ. "คำถามพื้นฐานที่เราต้องการรู้คือ ขบวนการอาเจาะห์เสรีมีนักรบจรรยาที่มียูอยู่ในพื้นที่ที่มีจำนวนเท่าไร? มีอาวุธมากน้อยเพียงใด? โดยทั่วไปแล้ว พวกเขามีทัศนคติและความคิดเห็นอย่างไรกับกระบวนการแสวงหาสันติภาพนี้"

"เรามีความประหลาดใจมาก เมื่อพบว่าผู้บังคับการในพื้นที่ต่างก็รู้ดี และจากการที่ได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันแล้ว พวกเขาให้การสนับสนุนในเรื่องสันติภาพกันอย่างจริงจัง" จาฮ์กโก อ็อกซานัน กล่าว. คณะผู้แทนสหภาพยุโรป มีความพอใจกับสิ่งที่ได้ประจักษ์

การเตรียมการ คงมีการเดินทางที่กรุงบรีซเชลส์ต่อไป

13. ร่างข้อตกลงขั้นสุดท้าย

ร่างข้อตกลงขั้นสุดท้ายเป็นสิ่งที่ท้าทายกระบวนการสันติภาพที่จะเกิดขึ้นในการเจรจา รอบที่สอง คณะทำงานที่งานเจรจาของมาร์ตติ อะห์ดีซารี ได้เริ่มร่างกรอบการตกลง ซึ่งประกอบด้วยข้อกำหนดขั้นตอนการทำงานที่สำคัญเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ ขั้นสุดท้าย ที่ต้องเตรียมให้แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลา 6 เดือน

ผู้ช่วยของมาร์ตติ อะห์ดีซารี เริ่มงานด้วยร่างข้อเสนอต่างๆ หลังจากการประชุมในรอบที่ 4 คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายได้มีการจัดทำเอกสารทั้งหมดเข้ามานำเสนอ ทั้งข้อเรียกร้อง ข้อเสนอและข้อคัดค้าน ค่าใช้จ่ายเหตุผล ปัญหาส่วนกลางและทั้งหมด ซึ่งเป็นการช่วยเหลือฝ่ายเลขานุการ. เป้าประสงค์ของการเจรจาก็ได้มีการร่างกรอบข้อตกลงแล้ว ซึ่งเสร็จสมบูรณ์ตั้งแต่ในช่วงระหว่างการประชุมรอบที่ 3 คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายจะมีการตีกลับเกี่ยวกับปัญหาบางประการ ซึ่งเหมือนในรอบของหลักการที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว

ในระหว่างการประชุม เดือนพฤษภาคม 2005 (พ.ศ. 2548) รัฐบาลเสนอว่า คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายจะต้องรวบรวมข้อเสนอต่างๆ ที่เป็นร่างสมบูรณ์ครบถ้วนในการเจรจารอบสุดท้าย แต่มาร์ตติ อะห์ดีซารี กล่าวว่า ยังก่อนและกล่าวขอบคุณในเจตนาดี และกล่าวต่อไปว่า มันจะเป็นเช่นการเริ่มต้นของการเจรจา และขอให้เป็นไปตามขั้นตอนและไม่มีข้อความใดสมบูรณ์ภายในครั้งเดียว

หลังการประชุมเจรจารอบที่ 4, มาเรีย จาอาร์วา, โสเลเกอร์ ร็อดเกร์ช, ฮานนู ฮีมาเนน, อันต์ตี แวนสกา, จาค็อกโก อ็อกซาเนน และยูฮาร์ คริสเตนเซ่น เริ่มร่างรูปแบบแนวทางแรกของข้อตกลงสุดท้าย การทำงานส่วนใหญ่ใช้วิธีการส่งข้อมูลผ่านอีเมล กระบวนการปลดอาวุธ และการถอนกองกำลัง ซึ่งจาค็อกโก อ็อกซาเนน ร่างเสร็จเรียบร้อยก่อน ขณะที่ส่วนอื่นของข้อตกลงเป็นไปตามแนวทางพื้นฐานที่เป็นร่างซึ่งคู่เจรจาทั้งสองฝ่ายนำเสนอมาก่อนหน้านั้นแล้ว

ฮามิต อวาลุดดีน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเดินทางมาเยือนกรุงเฮลซิงกิในกลางเดือนมิถุนายน เพื่อมาอ่านร่างข้อตกลงและได้ตั้งข้อสังเกต ตลอดจนข้อเสนอแนะบางประการ แต่อย่างไรก็ตาม ท่านก็มีได้นำร่างดังกล่าวเก็บไว้เป็นส่วนตัว. วันที่ 1 กรกฎาคม ร่างข้อตกลงถูกส่งโดยเครื่องโทรสารตรงไปยังทั้งสองฝ่าย ทั้งที่บ้านพักของท่านรองประธานาธิบดียูซุฟ กัลลา และและอีกฉบับถูกส่งตรงไปยังสำนักงานขบวนการอาเจาะห์เสรี ที่กรุงสต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน

ทั้งสองฝ่าย ได้อ่านร่างข้อตกลงสันติภาพอาเจาะห์อย่างตื่นเต้น รัฐบาลกรุงจาการ์ตำมีความเห็นสอดคล้อง ถึง 90% และที่เหลืออีก 10% จะมีการเจรจาเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย ส่วนฝ่ายขบวนการอาเจาะห์เสรีมีความเห็นเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายมีความเห็นแตกต่างในบางจุดที่ยังไม่สมบูรณ์ และมีเพียง 15 ความเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นหัวข้อพิจารณาหลักในการประชุมเจรจาในรอบที่ 5 ต่อไป

14. ปลักตันอีกรั้ง: การเจรจาสันติภาพรอบที่ห้า วันอังคารที่ 12 - วันอาทิตย์ที่ 17 กรกฎาคม 2005 (พ.ศ.2548)

กรกฎาคม 2005 (พ.ศ. 2548) เป็นช่วงเวลาทีในประเทศฟินแลนด์มีอากาศอบอุ่นสบาย เมื่อคู่เจรจาทั้งสองฝ่ายได้เดินทางมาถึงคฤหาสน์โคนิกสเต็ดท์ เพื่อเจรจาในรอบสุดท้าย ระหว่างการประชุมเจรจารอบแรกในเดือนมกราคม 2005 (พ.ศ. 2548) สภาพพื้นที่หญ้าในสนามหน้าคฤหาสน์ยังอยู่ในสภาพที่ปกคลุมด้วยหิมะ และน้ำแข็งทีมีความหนามาก วันนีเป็นวันที่สดใสเต็มไปดว้ด้วยความรู้สึกทีปลอดโปร่ง ดอกกุหลาบสีแดงเข้ม และดอกโรโดเดนดรอนส์(*) เบ่งบานสะพรั่งเป็นหย่อมๆ ในสนามหญ้าในลานคฤหาสน์ ดว้ความรู้สึกทีเป็นความหวังและสูงส่ง ทุกๆ คนต่างรู้จักกันและกัน ทุกคนเดินทางมาทีคฤหาสน์โคนิกสเต็ดท์ เหมือนคนทีมีความคุ้นเคยกันอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ดว้เหตุนี้การเริ่มต้นจึงเป็นไปดว้ความราบรื่น.

เมื่อคู่เจรจาทั้งสองฝ่ายพร้อมและได้เริ่มเปิดการเจรจา คณะผู้แทนเจรจาชุดเดิมทั้งสองฝ่ายได้ให้ความเห็นชอบอีกรั้งหนึ่ง ซึ่มีทีปรึกษาทีได้มานั่งบนโต๊ะเจรจา การพิจารณาเป็นการทบทวนในรายละเอียด เริ่มทีละประเด็น ทีละจุด และสุดท้ายก็เริ่มต้นพิจารณาใหม่ทั้งฉบับ คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายต่างได้รับต้นฉบับร่างข้อตกลงสันติภาพอาเจห์ล่วงหน้าแล้วหนึ่งสัปดาห์ จึงทำให้ทั้งสองฝ่ายได้อ่านมาก่อน

แม้ว่าบรรยากาศในการประชุมเจรจจะเป็นไปอย่างราบรื่นและผ่อนคลาย แต่ทุกคนรู้ดีว่าสิ่งนีเป็นเรื่องใหม่ เป็นปัญหาทียุ่งยากทีจะตัดสินใจ ข้อเรียกร้องของประชาชนชาวอาเจห์เกียวกับการตั้งพรรคการเมืองท้องถิ่นเป็นเรื่องทีไม่สามารถทำได้ง่ายนัก เมื่อความจริงในวันเปิดการเจรจาหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ภาคภาษาอังกฤษในอินโดนีเซีย "หนังสือพิมพ์จาการ์ต้าโพสต์" ได้ตีพิมพ์บทความการเสนอความเห็นของ ดาเมียน คิงส์เบอรรี่ ซึ่วิพากษ์วิจารณ์และทำนายว่า การเจรจาสันติภาพจะสะดุด. "ขณะที่การเจรจาในรอบต้นๆ มีความคืบหน้า และมีเพียงบางถ้อยคำ หรือการตีความข้อความบางประการทีจะนำสู่ข้อตกลงสันติภาพ กลับดูเหมือนว่าการเจรจาลับคืบสู่ความล้มเหลวและกำลังจะนำมาซึ่การนองเลือดสู่อาเจห์" บางตอนในข้อเขียนของดาเมียน คิงส์เบอรรี่

*****

(*) Rhododendrons: ลักษณะต้นเป็นพุ่ม ดอกเป็นแฉกรูปประซังมีสีแดง สีม่วง หรือสีขาว บ้างเรียกดว้ดอกกุหลาบพันปี

ในทัศนะของดาเมียน คิงส์เบอร์รี่ บนโต๊ะเจรจากล่าวหาว่า ผู้แทนฝ่ายรัฐบาลไม่มีความจริงจังในการโอนอ่อนผ่อนตามข้อเรียกร้องของฝ่ายขบวนการอาเจาะห์เสรี และมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ไม่เหมือนกับผู้แทนเจรจาฝ่ายขบวนการอาเจาะห์เสรีที่ยอมล้มเลิกเป้าหมายหลักของการเรียกร้องเดิมคือ "การแบ่งแยกดินแดนเพื่อเป็นเอกราช" ทั้งนี้เพราะเห็นแก่สันติภาพ

ทั้งทีมงานคณะผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลและคณะทีมงานของผู้ไกล่เกลี่ย ต่างตกอยู่ในความประหลาดใจกับทัศนคติของดาเมียน คิงส์เบอร์รี่ เป็นอย่างยิ่ง หรือดาเมียน คิงส์เบอร์รี่มีเจตนาที่จะทำให้ให้การเจรจาเดินสู่หนทางตัน หรือมีความพยายามที่จะเพิ่มแรงกดดันแก่รัฐบาลโดยใช้วิธีการใส่ร้ายป้ายสี เพื่อให้สถานการณ์เลวร้ายลง. แต่เมื่อมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นกันในการเจรจา กลับมีความคืบหน้าเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามประเด็นเรื่องเกี่ยวกับกิจการด้านเศรษฐกิจ, การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน, บทบาทของศาล, การนิรโทษกรรมนักโทษ และการตรวจสอบสังเกตการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ยังคงต้องมีการพูดคุยเพิ่มเติม บางถ้อยคำและคำจำกัดความต้องมีการพิจารณาให้รอบคอบ ครอบคลุมชัดเจน และตลอดจนข้อความทั้งหมดจะต้องมีการทบทวนอีกครั้ง จนเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่าย

ภาพพจน์ทหาร

ขบวนการอาเจาะห์เสรีต้องการให้ระบุชื่อความเป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับตัวเลขกองกำลังที่จะต้องปลดประจำการออกจากจังหวัดอาเจาะห์ กองกำลังทหาร กองกำลังตำรวจ และกองกำลังพลเรือนกึ่งทหาร อย่างน้อยก็ยังคงมีความเกี่ยวข้องกับกองทัพ. ขบวนการอาเจาะห์เสรีอ้างว่ากองทัพได้มีการฝึกฝนและติดตั้งอาวุธแก่กองกำลังพลเรือนกึ่งทหาร ซึ่งรัฐบาลได้ประกาศว่า กองกำลังพลเรือนกึ่งทหารมิใช่เป็นเรื่องของทางราชการ จึงหมายความว่าข้อความนั้นไม่ควรระบุลงในข้อตกลงสันติภาพ

ผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลอินโดนีเซีย ปฏิเสธเกี่ยวกับการคงอยู่ของกองกำลังพลเรือนกึ่งทหาร ซึ่งเป็นหน่วยกองกำลังที่มีประวัติค่อนข้างเป็นผู้สร้างวีรกรรมอันน่าหวาดหวั่น ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีโดยทั่วไป โดยเฉพาะในช่วงระหว่างการเรียกร้องเอกราชในติมอร์ตะวันออก หน่วยกองกำลังนี้ได้สร้างความหวาดผวาลือหายอย่างใหญ่หลวง. สำนักข่าวอิสระได้รายงานเมื่อเร็วๆ นี้ว่า กองทัพอินโดนีเซียและทหารต้องมีส่วนรับผิดชอบโดยตรงต่อเหตุการณ์การสังหารประชาชนกว่า 1,500 คน

ในปี 1999 (พ.ศ. 2542) มีการสร้างความเสียหายในติมอร์ตะวันออก ซึ่งในรายงานระบุว่า ระหว่างปี 1975 - 1999 (พ.ศ 2518 -2542) กองทัพอินโดนีเซียจกต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อการเสียชีวิตของประชาชนชาวติมอร์ตะวันออก จำนวนประมาณ 183,000 คน ผู้เสียชีวิตเป็นส่วนใหญ่เป็นประชาชนที่มีจิตสำนึกทางการเมือง

สำนักงานข่าวอิสระได้ตั้งข้อสังเกตว่า ตามข้อเท็จจริงแล้ว กองทัพอินโดนีเซียยังไม่ได้แสดงความรับผิดชอบเกี่ยวกับกรณีการปฏิบัติการในติมอร์ตะวันออก และพฤติกรรมดังกล่าวทำให้กองทัพมักจะหลีกเลี่ยง บิดความรับผิดชอบจากวีรกรรมนี้ ซึ่งทำให้ขบวนการอาละเหตเสรีมีความวิตกกังวล และเกรงว่าอาละเหตก็จะกลายเป็นเสมือน "สมรภูมิตติมอร์ตะวันออก" หลังจากที่มีการลงนามในข้อตกลงการปลดอาวุธ. หากกองกำลังทหารพลเรือนกึ่งทหารยังคงอยู่ และไม่มีการระบุระยะเวลาสิ้นสุดของกองกำลังพลเรือนกึ่งทหารเหล่านี้ลงเป็นลายลักษณ์อักษรในข้อตกลงสัญญาสันติภาพแล้ว ก็ไม่ทราบว่าจะมีผู้ใดที่มีอำนาจรับผิดชอบ และสามารถมีอำนาจสั่งการให้เขายุติบทบาทได้?

และในที่สุด การประนีประนอมดังกล่าวยุติลงได้โดยให้มีการระบุข้อความว่า: ให้เป็นภาระหน้าที่ของรัฐบาลในการปลดอาวุธกองกำลังต่างๆ ที่ผิดกฎหมายทุกกลุ่ม และรวมถึงกองกำลังทหารพลเรือนกึ่งทหารที่มีได้ขึ้นตรงกับสายบังคับบัญชาใดๆ เว้นแต่ ทหารประจำการ และตำรวจเท่านั้น ที่มีอำนาจและสามารถพกพาอาวุธได้. แม้จะได้มีการระบุอย่างชัดเจนในขั้นนี้ ก็ใช้ว่ามีความมั่นใจได้ว่า ทหารจะไม่สร้างปัญหาได้อีกต่อไป

ในวันที่สองของการประชุมเจรจา ได้มีการใช้เวลายาวนานมาก เกี่ยวกับในส่วนของ การพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับบทบาทและกระบวนการจัดการด้านศาสนาในอาละเหต เนื่องจากการนับถือศาสนาอิสลาม การปฏิบัติตามหลักการศาสนาอิสลามในอาละเหตมีความแตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ ของประเทศอินโดนีเซีย การนำกฎหมายอิสลามหรือที่เรียกว่า "หลักการชารีอะฮ์" มาบังคับใช้ในจังหวัดอาละเหตมีมานานแล้ว ในทางปฏิบัติคือหมายความว่า การดื่มแอลกอฮอล์, การเล่นการพนัน, การผิดประเวณีเป็นเรื่องต้องห้าม และผู้หญิงต้องสวมใส่ฮิญาบ (*) และมีศาลศาสนา พิจารณาลงโทษผู้ละเมิดด้วยการเขียนในที่สาธารณะ เป็นต้น

ปัญหาว่า ศาลกฎหมายชารีอะฮ์มีการบังคับใช้ในอาละเหตแล้ว หรือไม่ยังไม่ชัดเจน หรือไม่ราบรื่น รัฐบาลอินโดนีเซียกล่าวว่า เรื่องนี้ได้ให้เป็นสิทธิของประชาชนชาวอาละเหตนับตั้งแต่ปี 2003 (พ.ศ.2546) แล้ว เพราะว่าพวกเขามีความเคร่งครัดในศาสนา และเป็นความประสงค์เฉพาะเป็นกรณีพิเศษ มันยังคงไม่ชัดเจน และใครเป็นผู้เรียกร้องกฎหมายชารีอะฮ์

*****

(*) ฮิญาบ เป็นภาษาอาหรับ แปลว่า"สิ่งที่เป็นที่กัน" เช่นกำแพง ผ้าม่าน ผ้าคลุม ฮิญาบ เป็นที่รู้จักในความหมายของเครื่องแต่งกายของสตรีมุสลิม ที่ต้องปกคลุมให้มิดชิด วัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้เห็นเรือนร่าง ทรวดทรง และสิ่งพึงสงวนของสตรี

การคลุมฮิญาบเป็นคำสั่งของอัลลอฮ์ มีรายละเอียดเกี่ยวกับคำสั่ง ดังกรอานซูเราะฮ์ อัลนุร อายะฮ์ที่ 31 ความว่า "และ(มุฮัมมัด)จงกล่าวแก่หญิงผู้ศรัทธาทั้งหลายให้พวกนางลดสายตาของนางให้ลดต่ำ (อย่าชะม้อยตาแลชาย เพราะผู้หญิงเยื้องหน้าต่าง ไม่ต่างจากอองุ่นหวานอยู่ริมทาง) และให้ป้องกันของพึงสงวนของนาง (อย่าไปประกวดโฉมเป็นนางงาม นางแบบ หรือนุ่งน้อยห่มน้อย ฯลฯ) และจงอย่าอวดประดับ(ความสวยงาม)ของนาง เว้นแต่ที่เปิดเผย (ตามปกติเช่น ใบหน้าและฝ่ามือ) และให้ปิดด้วยผ้าคลุมศีรษะของนางตลอดจนถึงหน้าอกของนางและจงอย่าให้นางอวดเครื่องประดับ (หรือความสวยงามอันพึงปกปิดแก่ผู้ใด) เว้นแต่แก่สามีของนางหรือบิดาของนาง หรือบิดาสามีของนางหรือลูกชายของนาง (แม้ที่ติดกับสามีเดิม) หรือลูกชายของสามีนาง (แม้ที่ติดกับภรรยาอื่น) หรือพี่ชายน้องชายของนาง หรือลูกชายของพี่ชายของนางหรือลูกชายของพี่สาวน้องสาวของนางหรือพวกผู้หญิงของนาง หรือที่มีมือขวาของนางครอบครอง (ได้แก่ ทาส และสามี) หรือคนใช้ผู้ชายที่ไม่สนใจ (หรือหมดความรู้สึก)ทางเพศ (คือหมดความกำหนดที่จะมีคู่ครอง) หรือเด็กๆ ที่ไม่รู้เรื่องของสงวนของผู้หญิง(เพราะไร้เดียงสา) และจงอย่ากระทืบเท้าของนางเพื่อเครื่องประดับของนางที่ซ่อนไว้อยู่ ในนั้นจะเป็นที่รู้จักกัน (เป็นเชิงยั่วเย้าผู้ชาย) และสุเจ้าทั้งมวลจงหันกลับลู่แกโทษต่ออัลลอฮ์ โอบรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เพื่อสุเจ้าจะได้เจริญ"

ขบวนการอาละเหรี เสรี กล่าวว่า กฎหมายชาโรอะฮ์ เป็นกฎหมายพื้นฐานที่รัฐบาลสามารถใช้ เป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมของประชาชนได้ แต่รัฐบาลไม่ได้ให้การสนับสนุนใดๆ ขบวนการอา ละเหรีสนับสนุนเสรีภาพทางด้านศาสนา และรู้ว่าประชาชนมีความมุ่งมั่น พยายามผลักดันให้เกิด ลักษณะคล้ายดอลิบานซึ่งมีตำรวจศาสนาที่มีอำนาจเต็ม(*) ซึ่งทัศนคติเช่นนี้เกิดขึ้นกับชาวอาละเหรี อย่างรุนแรง หลังจากเหตุการณ์โคลีณียักษ์สีนามิ

*****

(*) **ดอลิบาน** คำว่า "ดอลิบ" มาจากรากศัพท์ภาษาอาหรับของคำว่า "ดอ ลา บา" หมายถึง "การแสวงหา", "การ ค้นคว้า", "การจัดหา", ตามหลักภาษา "ดอลิบ" หมายถึง นักเรียน, นักศึกษาที่เรียนเกี่ยวกับศาสนา คำว่า "ดอลิบัน" เป็น พหูพจน์ ของคำว่า "ดอลิบ" ซึ่งหมายถึง กลุ่มนักเรียน หรือกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับศาสนา ดอลิบาน เป็นขบวนการนักศึกษาอิสลามหัวอนุรักษ์นิยมกลุ่มหนึ่งในอัฟกานิสถาน ก่อตั้งขึ้นในปี 2537 โดยมุลลาห์ โมฮัมหมัด โอมาร์ ที่เมืองกันดาศาร์ทางภาคใต้ของอัฟกานิสถาน โดยมีอุดมการณ์เพื่อทำงานรับใช้ศาสนาอิสลาม. ในปี พ.ศ. 2523 อัฟกานิสถานได้ถูกสหภาพโซเวียตเข้ายึดครอง ทำให้เกิดสงครามอันยาวนานระหว่างอัฟกานิสถานกับสหภาพโซ เวียต และถูกต่อต้านอย่างรุนแรงโดยกลุ่มมุจาฮิดีน (นักรบนอกแบบ) ที่มีสหรัฐอเมริกาอยู่เบื้องหลังสนับสนุน โดยมี ปากีสถานให้การสนับสนุนที่ฝึกหัด การฝึกทางทหารและอื่นๆ และต่อมากลุ่มนักศึกษาดอลิบานได้อาสาเข้าร่วมทำ สงครามญิฮาด ต่อต้านการรุกรานของโซเวียต

ปี พ.ศ.2532 โซเวียตพ่ายแพ้และถอนออกไป เกิดสงครามกลางเมืองขึ้นระหว่างกลุ่มมุจาฮิดีนและรัฐบาลกลาง แนวร่วม ของรัฐบาลซึ่งรวมทั้งชนเผ่าทาจิกส์ (Tajiks) อุซเบกส์ (Uzbeks) ฮาซาราส์ (Hazaras) และชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ได้เข้ามามี อำนาจ พวกดอลิบานมีความมุ่งหวังที่จะใช้อำนาจรัฐบาลนำหลักการศาสนาไปปกครองประเทศ จึงได้เสนอตัวเองเพื่อ จะนำหลักการศาสนาอิสลามอย่างแท้จริงเป็นแนวทางการปกครอง และเพื่อให้สันติภาพและเอกภาพภายในประเทศ เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

ปลายปี 1994 ถึงปี 1995 นักรบกลุ่มดอลิบานได้จัดตั้งกองกำลังเคลื่อนไปทั่วภาคใต้และตะวันตกของประเทศ ทำการยึด ครองเมืองกันดาศาร์และเมืองเฮรัทและเมืองอื่นๆ อีกหลายเมืองและทำการปิดล้อมกรุงคาบูล จนในที่สุดสามารถบุกเข้า ยึดพื้นที่ทั่วประเทศได้อย่างเบ็ดเสร็จ ท้ายที่สุดรัฐบาลประธานาธิบดีนุรฮานุดดิน รัชบานี และนายกรัฐมนตรี กัลบุตดิน เฮก มาทยาร์ ได้หลบหนีไป. นายโมฮัมหมัด นาจีบุลลาห์ ประธานาธิบดีคนสุดท้าย ซึ่งได้รับการหนุนหลังจากสหภาพโซเวียต และนายชาห์ปूर আহมาดซาดี น้องชายหัวหน้าหน่วยรักษาความปลอดภัยถูกจับและแขวนคอในที่สาธารณะ

หลังจากดอลิบานได้ตั้งตัวเป็นรัฐบาล จึงได้กำหนดระเบียบแบบแผนด้วยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดให้ประชาชน ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องและห้ามกระทำในสิ่งที่ผิด มีการจัดตั้งตำรวจศาสนาที่มีอำนาจเต็ม มีหน้าที่กวดขันมิให้ประชาชน ละเมิดหลักศาสนา มีการห้ามมิให้มีการแสดงดนตรี, ปิดโรงภาพยนตร์, ห้ามและยึดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากโรงแรมของ ชาวต่างชาติ ผู้ชายถูกบังคับและส่งเสริมไว้เครียวาว มีการลงโทษโหดด้วยไม้เรียวเพื่อบังคับให้ละหมาดในมัสยิด ผู้หญิง ถูกบังคับให้แต่งชุดบุรคาส์ (Burkas) ผ้าคลุมยาวคลุมตัวตั้งแต่หัวจรดเท้า โรงเรียนสตรีถูกปิด และผู้หญิงถูกห้ามไม่ให้ ทำงานนอกบ้าน ผลก็คือโรงพยาบาลต่างๆ ไม่มีคนทำงาน และเด็กๆ ในที่เลี้ยงเด็กกำพร้าถูกทอดทิ้ง แม่หม้ายซึ่งเป็นผู้ หาเลี้ยงชีพคนเดียวของครอบครัวต้องประสบความยากลำบาก มีการบังคับใช้ระเบียบและกฎหมายเพิ่มเติมหลายอย่าง ด้วยการออกประกาศทางสถานีวิทยุ และรถบรรทุกติดเครื่องขยายเสียง การลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีฆาตกรรม ฆู สาว และค้ายาเสพติดมีโทษหนักถึงตาย มีการลงโทษด้วยการใช้ก้อนหินขว้างใส่ผู้กระทำความผิดด้วยการละเมิดทางเพศ ผิด ประเวณี มีการนำบทบัญญัติลงโทษชบโมยด้วยการตัดมือ กฎหมายหลายข้อได้รับการทักท้วงจากกลุ่มสิทธิมนุษยชน และมี การโหมก่ล่าวหา ใส่ร้าย บิดเบือนเกินความจริงจากสื่อโลกตะวันตก

สหรัฐอเมริกายื่นคำขาดให้รัฐบาลดอลิบานส่งตัวนายโอซามา บินลาดีน (Osama bin Laden) ที่ลี้ภัยอยู่ในอัฟกานิสถานให้ โดยสหรัฐระบุว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการโจมตีสถานทูตสหรัฐ ในอัฟริกาเมื่อปี 1998 และโจมตีตึกเวิลด์เทรดเซนเตอร์ซึ่ง เป็นสัญลักษณ์ของอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2001, แต่ผู้นำทาลีบันกลับปฏิเสธ ดังนั้นเดือนตุลาคม สหรัฐจึงเริ่มการ โจมตีประเทศอัฟกานิสถานทั้งทางอากาศ และกองกำลังภาคพื้นดิน กลุ่มพันธมิตรฝ่ายเหนือได้ปฏิบัติการรุกเข้าสู่กรุง คาบูลและพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญอื่นๆ จนสามารถล้มล้างรัฐบาลดอลิบานได้สำเร็จ เข้ายึดครองอัฟกานิสถาน และ สถาปนารัฐบาลหุ่นเชิดฮามิด คาร์ไซ เป็นประธานาธิบดีอัฟกานิสถานสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน และจนถึงในวันนี้ กองกำลัง ดอลิบานยังทำสงครามต่อต้านกองทัพ รัฐบาลฮามิด คาร์ไซ, กองทัพสหรัฐอเมริกา, และกองกำลังพันธมิตรนาโต อย่าง ไม่ย่อท้อและยึดเยื้อ

"เราประชาชนชาวอาละเหรีได้อุทิศตนในนามมุสลิมกว่า 100 ปีแล้ว แต่เราไม่ต้องการให้มีกฎหมายบังคับให้เราปฏิบัติตาม ความศรัทธา และมีใช่เป็นสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วนสำหรับพวกเราในขณะนี้" มาลิด มะห์มูด กล่าวภายหลัง "อะไรเป็นสิ่งที่น่าคิด กว่า? เมื่อมีผู้หญิงถูกเขียน เพราะความผิดฐานที่เขาจับกุมในที่สาธารณะ แต่ในขณะที่อีกผู้หนึ่งเป็นผู้ที่ใช้กำลังข่มขืนสตรี ยังเดินลอยนวล" นูร ตจาลิล ถาม. ในที่สุดประเด็นปัญหากฎหมายชาโรอะฮ์ถูกละเว้นจากการพิจารณาบนโต๊ะเจรจา สันติภาพอย่างสมบูรณ์

พรรคการเมืองท้องถิ่น: จะพิจารณา หรือละเว้น?

การประชุมเจรจาได้เดินทางมาถึงเรื่องสำคัญที่สุด คือประเด็นของการพิจารณาเรื่องพรรคการเมืองท้องถิ่น รัฐบาลเสนอทางออกใหม่โดยให้ขบวนการอาเจห์เสรี มีอำนาจแต่งตั้งคนของฝ่ายตนดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าการ เป็นผู้มีความรู้ที่รับผิดชอบในการพิจารณาตัดสินกรบจรรยาธ กกลับมาเป็นผู้ร่วมพัฒนาอาเจห์

ฝ่ายรัฐบาลจะให้การสนับสนุนแนวความคิดการมีพรรคระดับชาติ และมีผู้แทนของขบวนการอาเจห์เสรีเข้ามามีส่วนร่วมในพรรคของตนเองและสนับสนุนพรรคอื่นๆ หรือทางออกอีกทางหนึ่งคือ การให้ขบวนการอาเจห์เสรีเข้าครอบงำกิจการ หรือดำเนินการทางการเมืองในนามพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งที่มีอยู่แล้ว แต่ก็ยังไม่ได้มีการนำเสนอ ทั้งนี้เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับพรรคการเมืองระดับชาติ เนื่องจากกฎหมายของอินโดนีเซียกำหนดให้พรรคการเมืองที่สามารถจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองได้นั้น จะต้องเป็นพรรคการเมืองในระดับชาติเท่านั้น ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วเป็นปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขที่ทำให้การขับเคลื่อนพรรคเกิดความไม่คล่องตัว และต้องมีค่าใช้จ่ายสูงมาก

แต่ในทัศนะของขบวนการอาเจห์เสรี ดูเหมือนจะไม่ค่อยเห็นด้วยนัก ขบวนการอาเจห์เสรีมีความเห็นว่า ความเป็นประชาธิปไตยนั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงที่ว่า ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจอธิปไตยในการกำหนดชะตากรรมของตนเองในพื้นที่ของตน และพวกเขาไม่มีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองระดับชาติ พวกเขาต้องการมีส่วนร่วมเพียงแค่การพัฒนาในอาเจห์เท่านั้น "เราไม่ได้พูดเพียงในนามของขบวนการอาเจห์เสรีเท่านั้น แต่เราพูดถึงสิทธิเสรีภาพตามกระบวนการประชาธิปไตย สิทธิของประชาชนเป็นหลักการพื้นฐานของเรา การที่เราล้มเลิกความใฝ่ฝันในการเรียกร้องเอกราช และประชาชนชาวอาเจห์ได้สละชีวิตไปเป็นจำนวนมาก ก็เพื่อจะแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่พวกเขาใฝ่ฝัน หากไม่มีพรรคการเมืองระดับท้องถิ่นแล้ว ก็เป็นอันว่าจะไม่มีการตกลง" นูร์ ดจาลิล ประกาศ

มาร์ตติ อะห์ดีซารี สนับสนุนการเรียกร้องของ ขบวนการอาเจห์เสรี ในทัศนะของมาร์ตติ อะห์ดีซารี เป็นเรื่องที่น่าละอายมากที่จะบังคับให้ขบวนการอาเจห์เสรี มีส่วนร่วมในช่องทางการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการเข้าร่วมกับพรรคการเมืองใดๆ ระดับชาติ. ผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลพยายามที่จะอธิบายว่า สืบเนื่องจากการจัดตั้งพรรคการเมืองระดับท้องถิ่นนั้น หมายถึง การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย และมันไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะให้หลักประกันในกรณีนี้ "การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย

จะต้องกระทำโดยกระบวนการทางรัฐสภา เป็นเรื่องของฝ่ายนิติบัญญัติ ไม่ใช่เป็นเรื่องของฝ่ายบริหาร หรือเป็นอำนาจของรัฐบาล" ซอฟยาน ดจาลิล พยายามอธิบาย และพรรคฝ่ายค้านในกรุงจาการ์ ต้าเคยประกาศคัดค้านการเจรจา นี้ หากรัฐบาลอินโดนีเซียได้ให้ความเห็นชอบในหลักการให้มีพรรคการเมืองระดับท้องถิ่นแล้ว ก็จะเป็นการละเมิดกฎหมายของอินโดนีเซียเอง"

"ผมได้แจ้งพวกเขาว่า เรามีความเข้าใจในจุดยืนและมุมมองของพวกเขา แต่หากความปีติ ยินดีเกิดจากการที่เราได้รับจากข้อตกลงในวันนี้ แต่กลับไม่สามารถนำสู่การปฏิบัติตามสัญญาได้ ก็จะเป็นเรื่องที่เลวร้ายที่สุดที่และจะนำมาซึ่งความล้มเหลวของรัฐบาล ตลอดจนกระบวนการแสวงหา สันติภาพทั้งหมดจะล้มครืนลงอย่างไม่เป็นท่า" ซอฟยาน ดจาลิล กล่าว

สถานการณ์ความตึงเครียดปรากฏอีกครั้งหนึ่ง เมื่อผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลแจ้งว่าไม่สามารถทำตามข้อเสนอได้ ผู้แทนเจรจาฝ่ายขบวนการอาแจห์เสรีกล่าวว่า หากไม่มีพรรคการเมือง ระดับท้องถิ่นแล้ว ก็จะไม่มีการตกลง. คู่เจรจาทั้งสองฝ่าย ต่างถอยกลับคืนสู่จุดยืนของแต่ละฝ่ายอีกครั้งหนึ่ง วันนั้นเป็นวันที่สิ้นสุดด้วยความเลวร้ายอย่างที่สุด

15 กรกฎาคม 2005 (พ.ศ.2548) วันถัดมาเป็นวันที่เริ่มต้นด้วยเหตุการณ์ที่มีบรรยากาศ ย่ำแย่ที่สุด ผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลเดินทางมาถึงสถานที่เจรจาด้วยความหวังที่จะมีการลงนาม แต่ผู้แทนเจรจาฝ่ายขบวนการอาแจห์เสรีไม่ยอมลงนาม เนื่องจากระหว่างเมื่อคืน เกิดเหตุการณ์ร้ายอีกครั้ง เมื่อกองทัพอินโดนีเซียได้ทำการสังหารลูกพี่ลูกน้องของนูรดิน อับดุลเราะฮ์มาน ผู้แทนเจรจา ฝ่ายขบวนการอาแจห์เสรี ซึ่งกำลังทำหน้าที่อยู่ ณ กรุงเฮลซิงกิ

เมื่อกระบวนการเจรจาได้เดินหน้ามาเกือบถึงขั้นสุดท้ายแล้ว และกำลังคืบหน้ามาอย่างต่อเนื่องเรื่อยๆ จนถึงกลางวัน บรรยากาศก็เริ่มมีความตึงเครียดอีกหนหนึ่ง ในท่ามกลางบรรยากาศ เช่นนี้ มาร์ตติ อห์ดิซารีจึงเปลี่ยนเรื่องการพิจารณาไปโดยหยิบยกประเด็นเกี่ยวกับวิธีการในเชิง เทคนิคที่ทุกฝ่ายสามารถรับได้ และเป็นปัญหาที่เรียบง่ายขึ้นมาพิจารณา

ประสานงานฝ่ายทหาร

ในเวลาเดียวกัน ที่การเจรจา ณ คฤหาสน์โคนิกสเต็ดท์ซึ่งกำลังแสวงหาข้อตกลงเกี่ยวกับประเด็นปัญหาพรรคการเมืองท้องถิ่น จาร์กโก อ็อกซาเนินอยู่ในกรุงเฮลซิงกิ และอยู่ในระหว่างการพิจารณา ขัดเกลาสำนวนรายละเอียดในร่างเกี่ยวกับวิธีการปลดอาวุธ การส่งมอบอาวุธ และการถอนกำลังทหารร่วมกับผู้แทนของกองกำลังทั้งสองฝ่าย

ผู้แทนจากกองทัพแห่งอินโดนีเซีย ประกอบด้วยพลเอกบัมบัง ดาร์โมโน (General Bambang Darmono) อดีตผู้บังคับบัญชาการทหารจังหวัดอาเยห์, พันเอกซอนนี่ (Colonels Sonny) และพันเอกพอนโต (Colonels Ponto) จากสำนักข่าวกรอง นายทหารคนเดียวกันที่ร่วมเดินทางสำรวจข้อเท็จจริงในอาเยห์ร่วมกับคณะผู้แทนจากสหภาพยุโรป เมื่อเดือนมิถุนายน 2005 (พ.ศ.2548) ที่ผ่านมา. พลเอกบัมบัง ดาร์โมโน ได้มอบข้อมูลเกี่ยวกับกองกำลังของกองทัพและกำลังพล ตลอดจนแผนการและรายละเอียดแก่จาร์กโก อ็อกซาเนิน และการประสานงานระหว่างจาร์กโก อ็อกซาเนิน และพลเอกบัมบัง ดาร์โมโนเป็นไปด้วยความราบรื่นมาโดยตลอด. จาร์กโก อ็อกซาเนินเคยได้ยินกิตติศัพท์ว่าพลเอกบัมบัง ดาร์โมโน เป็นคนค่อนข้างแข็งกร้าว แต่เป็นผู้ที่มีอารมณ์ขัน และคู่เจรจาทั้งสองฝ่ายมีความสะดวกในการใช้ภาษาเดียวกันในการเจรจาอีกด้วย

พลเอกบัมบัง ดาร์โมโน กล่าวภายหลังว่า เขาเคยทราบ เกี่ยวกับการริเริ่มในการเจรจาเพื่อสันติภาพทั้งหมดนับตั้งแต่แรกเมื่อเดือนมีนาคม 2005 (พ.ศ.2548) เมื่อผู้สื่อข่าวสัมภาษณ์ถึงความเห็น "ผมให้สัมภาษณ์ว่า การริเริ่มในการเจรจาสันติภาพนั้นเป็นความคิดที่ดีมาก แต่ผมไม่เห็นสัญญาณแห่งสันติภาพ ขบวนการอาเยห์เสรีไม่ยอมวางอาวุธและขณะเดียวกันก็ยังมีอาวุธอยู่ในครอบครอง ดราบใดที่เขาจะใช้อาวุธกันก็เป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพในการปกป้องบูรณภาพเอกราชและอธิปไตยแห่งดินแดน และคุณยังจำได้ไหมว่าเวลานั้นขบวนการอาเยห์เสรีมีความมุ่งมั่นที่จะทำการแบ่งแยกดินแดนเพื่อความเป็นเอกราช". "ผู้ใดก็ตามที่คิดจะเจรจาแล้ว ก็จะไม่มีความประสบความสำเร็จ หากอีกฝ่ายหนึ่งยังมีเป้าหมายการต่อสู้เพื่อการแบ่งแยกดินแดนและเพื่อเอกราช"

พลเอกบัมบัง ดาร์โมโน กล่าวว่า "เราทราบจากกรุงเฮลซิงกิว่า ในเดือนกรกฎาคม 2005 (พ.ศ.2548) ขบวนการอาเยห์เสรีได้ประกาศยกเลิกเป้าหมายในการต่อสู้เพื่อการแบ่งแยกดินแดนให้เป็นเอกราชแล้ว". "นับตั้งวันนั้น ผมมีความเชื่อมั่นทันทีว่า สันติภาพย่อมเกิดขึ้นในอาเยห์ได้อย่างแน่นอน การสู้รบระหว่างขบวนการอาเยห์เสรีและรัฐบาลอินโดนีเซียได้สิ้นสุดลงแล้ว เพราะเป้าหมายในการต่อสู้เพื่อการแบ่งแยกดินแดนและเพื่อเอกราชได้ล้มเลิกไปแล้ว และมีประเด็นเกี่ยวกับการวางอาวุธ ซึ่งไม่มีรัฐบาลประเทศไหนในโลกนี้จะยอมสละบูรณภาพแห่งดินแดน และเหตุใดจึงไม่มีกองกำลังทหารอินโดนีเซียในปาปัว แม้ว่าที่นั่นมีการเรียกร้องการต่อสู้เพื่อการแบ่งแยกดินแดนให้เป็นเอกราชเช่นเดียวกัน ก็เพราะที่นั่นไม่มีความขัดแย้งด้วยการใช้อาวุธห้าพันกัน"

การสื่อสารระหว่างคุณจาร์กโก อ็อกซาเนิน กับพลเอกบัมบัง ดาร์โมโนดำเนินไปด้วยดี เพราะเบื้องหลังแล้ว การที่รัฐบาลแต่งตั้งพลเอกบัมบัง ดาร์โมโน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแสวงหาสันติภาพในอาเยห์ เพราะจาร์กโก อ็อกซาเนินเป็นผู้เสนอขอตัวพลเอกบัมบัง ดาร์โมโนนั่นเอง "ผมมีความมั่นใจในตัวของพลเอกบัมบัง ดาร์โมโนอย่างไม่ต้องสงสัยเลย และเชื่อมั่นว่าเขาจะได้เข้ามาเป็นผู้แทนฝ่ายรัฐบาลอย่างแท้จริง และจะได้เป็นบุคคลสำคัญในภายภาคหน้า"

ส่วนผู้แทนฝ่ายขบวนการอาแจห์เสรี จาฮ์โก อ็อกซาเนนได้ร่วมพิจารณากับอิรวันดี ยูซุฟ และมาลิก มะห์มูด ในห้องประชุมของโรงแรมที่โอตาเนอิมิ (Otaniemi) อิรวันดี ยูซุฟ เสนอว่าการส่งมอบอาวุธของนักรบจรรยาควรกระทำกันในสถานที่ที่เป็นความลับและเป็นสถานที่เพียงแห่งเดียว และเสนอต่อไปว่า ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับการส่งมอบอาวุธ ควรให้มีเฉพาะคณะผู้สังเกตการณ์ในการตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาแจห์ (AMM) และผู้แทนขบวนการอาแจห์เสรี. สถานที่ส่งมอบอาวุธต้องมีการปกปิดเป็นความลับ และไม่ต้องการให้ตำรวจมีส่วนร่วมด้วย เพราะการตกลงในส่วนนี้เป็นเรื่องภารกิจทางด้านการทหารเท่านั้น เนื่องจากมีการสู้รบกันมาอย่างยาวนานกว่า 30 ปี เมื่อจะมีการยุติบทบาท และภารกิจก็ควรกระทำอย่างมีเกียรติ

จาฮ์โก อ็อกซาเนนกล่าวว่า เรารู้ดีและมีความเข้าใจถึงความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติเช่นนี้ และมีแผนการณ์ที่จะดำเนินการตามที่ได้มีการเสนอก่อนหน้านี้แล้ว นอกจากนี้ยังมีคณะผู้สังเกตการณ์ตรวจสอบกระบวนการสันติภาพเคลื่อนที่ไปรวบรวมอาวุธ อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงในเชิงปฏิบัติเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากพอสมควร แต่อิรวันดี ยูซุฟยังไม่ยอมเปิดเผยยอดตัวเลขของจำนวนนักรบจรรยา, จำนวนอาวุธ, ตามที่จาฮ์โก อ็อกซาเนนร้องขอแต่อย่างใด

"ผมได้มีการสอบถามมาตั้งแต่ต้นหลายครั้งแล้ว และร้องขออีกวันละหลายครั้งในเดือนกรกฎาคม 2005 (พ.ศ.2548) แต่ก็มักได้รับคำตอบเหมือนเดิมคือ ยังไม่ได้รับตัวเลขที่ถูกต้องแน่นอน เพราะต้องประสานงานและรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่หลายจุด ซึ่งต้องใช้เวลาบ้างพอสมควร"

ถ้อยคำที่ถูกต้อง

เมื่อปัญหาเกี่ยวกับ"พรรคการเมืองท้องถิ่น" ถูกนำมาถกเป็นประเด็นอีกครั้งหนึ่งในการเจรจา คุณคณาสน์โคนิคสเต็ดท์ คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายต่างมีท่าทีต่อต้านกันขึ้นมาทันที ผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลแจ้งให้ทราบอย่างชัดเจนว่า ทางกรุงจาการ์ตำไม้อาจพิจารณาให้ตามที่ขอได้ "โดยปกติแล้ว เราไม่เคยไปๆ-มาๆ เข้าห้องของแต่ละฝ่าย แต่เดี๋ยวนี้รูดจาลิล และนอร์ดิน อับดุลเราะฮ์มาน เขียวผมขึ้นไปยังชั้นบนเพื่อปรึกษาหารือกับฝ่ายขบวนการอาแจห์เสรี หลังอาหารเย็นวันนั้นพวกเขาได้รับข้อเสนอใหม่ ซึ่งเขียนโดยชาวฟินแลนด์ เขาพยายามบอกพวกเราว่า ไม่ว่าฝ่ายรัฐบาลอินโดนีเซียจะพยายามตบตาหรือเลี้ยงบาลิพวกเราอีกครั้งก็ตาม" ซอฟยาน ดจาลิล บอกออกมาภายหลัง

โสลเกอร์ ร็อดเกรซ, ฮานู ฮิมาเนนได้เปลี่ยนแปลงถ้อยคำที่เป็นปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับพรรคการเมืองแทนที่การใช้คำว่า "รัฐบาลจะให้สิทธิแก่ชาวอาแจห์ในการจัดตั้งพรรคการเมืองท้องถิ่น" ก็เปลี่ยนไปใช้ถ้อยคำใหม่ว่า "รัฐบาลให้คำมั่นที่จะสถาปนาระบบการเมืองใหม่ และปรับปรุงกฎหมายอันเป็นหนทางที่จะให้ชาวอาแจห์สามารถตั้งพรรคการเมืองในระดับท้องถิ่นได้ โดยการประสานงานกับรัฐสภาภายในระยะเวลาอันเหมาะสม". ด้วยการใช้ถ้อยคำดังนี้ ทำให้รัฐบาลมีเวลาในการผลักดันการตรากฎหมายผ่านรัฐสภาได้ และสามารถหลีกเลี่ยงการกล่าวหาว่าเป็นผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญา ส่วนฝ่ายขบวนการอาแจห์เสรีก็จะสามารถชี้แจงแก่ประชาชนชาวอาแจห์ว่า พรรคการเมืองท้องถิ่นจะได้รับการจัดตั้งภายในไม่ช้านี้. การเลี่ยงการใช้ถ้อยคำ ยังเป็นการรักษาหน้าของคู่เจรจาทั้งสองฝ่ายได้ด้วย

ซอฟยาน ดจาลิล และฮามิด อวาลุดดีนได้โทรศัพท์ปรึกษาหารือกับกรุงจาการ์ตำไม้อีกเกี่ยวกับปัญหาที่มีการถกเถียงกัน ซึ่งรองประธานาธิบดียูซุฟ กัลลา และ ฯพณฯ ประธานาธิบดีแห่งอินโดนีเซีย สุติโล บัมบัง ยุทโธโยโน ได้ร่วมพิจารณาและร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับข้อเสนอกับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ. รองประธานาธิบดี ยูซุฟ กัลลาให้สัญญาว่า หากฝ่ายขบวนการอาแจห์เสรีรับข้อเสนอ

ดังกล่าวแล้ว ในฐานะที่เป็นหัวหน้าพรรคโกลกา (Golkar)(*) : ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของอินโดนีเซีย จะประสานกับพรรคการเมืองอื่นๆ เพื่อให้รับหลักการนี้ต่อไป

*****

(*) พรรคโกลคาร์ GOLKAR: Partai Golongan Karya (Partai = พรรคการเมือง, Golongan = ขบวนการ, Karya = กระทำ, ใฝ่ฝัน) หรือ"ขบวนการทำไต่" เป็นพรรคการเมืองที่สร้างขึ้นในยุคการจัดระเบียบใหม่ Orde Baru ซึ่งประธานาธิบดีซูฮาร์โตใช้เป็นมาตรการควบคุมนักศึกษา ปัญญาชน ศิลปิน สื่อ กลุ่มคนจีน และกลุ่มมุสลิม เป็นระบบการเมืองแบบอำนาจนิยม โดยยุบรวมพรรคการเมืองต่างๆ และทำการกวาดล้าง โดยเฉพาะพรรคคอมมิวนิสต์แห่งอินโดนีเซีย (PKI: Partai Kommunis Indonesia) หลัง PKI ทำการรัฐประหาร และซูฮาร์โตทำการรัฐประหารซ้อนผล ทำให้มีการสังหารหมู่พลพรรค PKI ตามรายชื่อที่ CIA จัดให้ และชาวจีนตามเมืองต่างๆ กว่า 1 ล้านคน ถูกดำเนินคดีในข้อหาผู้ทรยศ และเป็นต้นเหตุของความแตกแยกทางสังคม

พรรคโกลคาร์เป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่ที่สุดของอินโดนีเซีย ก่อตั้งเมื่อ 20 ตุลาคม 1964 (พ.ศ.2507) นับแต่มีการเลือกตั้งครั้งแรกปี 2514 ในยุค Orde Baru ของประธานาธิบดีซูฮาร์โต ได้รับชัยชนะตลอดหลายสมัยคือ ปี พ.ศ.2520, 2525, 2530, 2535, 2540. แต่หลังสิ้นสุดยุคของประธานาธิบดีซูฮาร์โต ด้วยการสละอำนาจเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2541 ในยุคของรองประธานาธิบดี เจ ซาบีบี เมื่อ 7 มิถุนายน 2542 ซึ่งเป็นยุคปฏิรูปการเลือกตั้งครั้งที่ 8 เป็นการเลือกตั้งครั้งพิเศษ เพราะทำกันหลังการเลือกตั้งครั้งที่ 7 ในปี 2540 (1997) เพียงสองปี แทนที่จะเป็นห้าปี เนื่องจากแรงผลักดันของการปฏิรูปทางการเมืองที่ต้องการจะได้รัฐบาลใหม่ พรรคโกลคาร์ต้องประสพกับความพ่ายแพ้ในการเลือกตั้ง ได้ที่นั่งเพียง 120 ที่นั่งเท่านั้น จากจำนวน ส.ส. 550 คน

ปัจจุบันนายยูซุฟ กัลลา (Jusuf Kalla) รองประธานาธิบดีคนปัจจุบัน เป็นหัวหน้าพรรค คนที่ 7 (2547-ปัจจุบัน) หัวหน้าพรรคคนแรกคือ ซูโกวาตี (Sukowati) (-2507), อามิร โมอีร์โตโน Amir Moertono (2507-2526), ซูดาร์โมโน (Sudharmono) (2526-2531), วาโฮโน (Wahono) (2531-2536), ฮาร์โมโก (Harmoko) (2532-2541), ออูบาคาร์ ตันจุง (Akbar Tandjung) (2541-2547)

การเลือกตั้งวันที่ 5 เมษายน 2547 สมาชิกรัฐสภาจำนวน 678 คนเลือกตั้ง ส.ส. (550 คน) และเลือกตั้งผู้แทนสภาที่ปรึกษาประชาชนหรือวุฒิสภา จำนวน(128 คน) มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี สมาชิกสภาจังหวัด (1,860 คน) และสมาชิกสภาอำเภอ / เทศบาลทั่วประเทศ (13,525 คน)หลังจากนั้น 3 เดือนคือวันที่ 5 กรกฎาคม 2547 มีเลือกตั้งประธานาธิบดีแทนนางเมกาวาตี ซึ่งรับตำแหน่งต่อจากนายวาฮิด ซึ่งครบวาระในวันที่ 5 ตุลาคม 2547

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีพรรคการเมือง 24 พรรค ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า พรรค Partai Demokrasi Indonesia - Perjuangan PDI-P ของนางเมกาวาตี ซูการ์โน ได้ 153 ที่นั่ง, พรรค Golkar ของนายอักบาร์ ตันจุง ประธานสภา/หัวหน้าพรรคได้120 ที่นั่ง, พรรค Partai persatuan Pembaguan-PPP ของรองประธานาธิบดีฮัมซะห์ ฮัซ ได้ 58 ที่นั่ง, พรรค Partai Democrat Indonesia ของ เอส บูดี ชันโตโย (ภายหลังพลเอก สุศิโล บัมบัง ยุทโธโยโน) ได้ 57 ที่นั่ง, พรรค Partay Kebangkittan Bangsa: PKB ของอัลวี อับดุลเราะมาน ซิฮับ ได้51 ที่นั่ง, พรรค Partai Amanat National: PAN ของนายอาหมิน ราฮิส ประธานสภาที่ปรึกษาประชาชนได้ 34 ที่นั่ง และพรรค Partai Bulan Bintang: PBB ของนายยูสุริล อิห์ซา มาเฮนดรา รัฐมนตรียุติธรรมและสิทธิมนุษยชนได้ 12 ที่นั่ง ที่เหลือเป็นของพรรคเล็กพรรคน้อยกระจายกันไป

การเลือกตั้งประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดี พรรคที่มีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของผู้มาลงคะแนนเสียงทั้งหมด หรือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของที่นั่งทั้งหมดในสภามีสิทธิเสนอชื่อผู้แข่งขันเป็นประธานาธิบดี และวันที่ 4 ตุลาคม 2547 คณะกรรมการการเลือกตั้งอินโดนีเซียได้ประกาศผลการเลือกตั้งรอบที่ 2 อย่างเป็นทางการ โดยพลเอก สุศิโล บัมบัง ยุทโธโยโน และนายยูซุฟ กัลลา ได้รับคะแนนเสียง 69.27 ล้านคะแนน (60.6 %) ในขณะที่นางเมกาวาตี และนายฮาซิม มูซาดิได้รับคะแนนเสียง 44.99 ล้านคะแนน (39.4 %) ผู้มาใช้สิทธิทั้งหมด 116,659,935 คน และวันที่ 7 ตุลาคม 2547 ศาลรัฐธรรมนูญของอินโดนีเซียได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งว่าเป็นอันเด็ดขาดและมีผลผูกพันทางกฎหมาย ต่อมาเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2547 พลเอกสุศิโล ได้สาบานตนเข้ารับตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีคนใหม่ของอินโดนีเซีย สืบต่อจากนางเมกาวาตี

"ผมจึงกลับไปยังคฤหาสน์โคนิกสเต็ดท์ เพื่อไปปรึกษาหารือกับนุร ดจาลิล และเขาได้แจ้งให้ทราบว่าได้ปรึกษาหารือกับรองประธานาธิบดี ยูซุฟ กัลลาแล้ว และผมได้สอบถามว่า หากพวกเขาจะต่อสายพูดคุยกับท่านฯ โดยตรงก็ได้ ซึ่งท่านอนุญาต ผมได้แจ้งให้ทราบว่ารัฐบาลมีความจริงใจ และผมขอยืนยันว่า เราจะดำเนินการทุกอย่างอย่างเต็มกำลังความสามารถ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของกระบวนการทางรัฐสภาด้วย เราจึงไม่อาจรีบปากรวดเร็วได้"

เวลานั้นนับเป็นช่วงที่มีความตึงเครียดอย่างแท้จริง การปรึกษาหารือเกี่ยวกับเจรจาของขบวนการอาเจห์เสรีกับตัวแทนคนของขบวนการฯ ที่อาศัยอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลกโดยใช้การพูดคุยผ่านโทรศัพท์มือถือ. "แต่มาลิก มะห์มูด และนุร ดจาลิล ยังคงยืนยัน เขากล่าวว่าหากเราไม่สามารถรับประกันในเรื่องดังกล่าวแล้ว ก็จะไม่มียะไรที่จะต้องมานั่งเจรจาอีกต่อไป ผมจึงได้ไปพบกับมาร์ตติ อะห์ดีซารี และกล่าวว่า ดูเหมือนว่าเราไม่สามารถเดินทางต่อไปได้อีก ซึ่งผมได้แจ้งให้ทราบถึงผลการปรึกษาหารือกับทางกรุงจาการ์ต้าแล้ว และพวกเขาไม่สามารถให้หลักประกันใดๆ ในเรื่องนี้ได้"

"ผมได้ถามมาร์ตติ อะห์ดีซารี ว่า มีความเป็นไปได้ไหม? หากจะมีการเลื่อนการประชุมเจรจาออกไปก่อน เราจะได้มีเวลาปรึกษากับทางกรุงจาการ์ต้า และเปิดโอกาสให้ฝ่ายขบวนการอาเจห์เสรีได้มีเวลาเพื่อออกไปรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนชาวอาเจห์ แล้วเราจึงพบกันอีกครั้งภายในระยะเวลาสองสัปดาห์" ซอฟยาน ดจาลิล เสนอเพื่อขอความเห็น. มาร์ตติ อะห์ดีซารี กล่าวว่า "นั่นไม่ใช่เป็นทางออก เพราะหากว่าในตอนเย็นของวันนี้การเจรจาไม่สามารถตกลงกันได้แล้ว ก็จะไม่มีการตกลงอะไรอีกต่อไป". "เขากล่าวว่าเขาพร้อมที่จะรอจนถึงเวลารุ่งเช้า หากมีความจำเป็น ที่จะให้การเจรจาสามารถตกลงกันได้"

หลังอาหารมื้อเย็นในวันนั้น ผู้แทนขบวนการอาเจห์เสรีได้มาสอบถามซอฟยาน ดจาลิลและฮามิด อวาลุดดินที่ห้องอีกครั้ง "เราได้เสนอว่า เราให้เวลาสำหรับการดำเนินการในสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขภายในระยะเวลา 2 ปี ฝ่ายขบวนการอาเจห์เสรีตอบตกลงและพร้อมที่จะรับข้อเสนอ แต่ขอต่อรองให้ย่นระยะเวลาให้เสร็จภายใน 6 เดือน ฝ่ายเราให้คำตอบว่า "มันเป็นไปได้" พวกเขาเสนอขอให้เป็นระยะเวลา 1 ปี และท้ายที่สุดเราเสนอว่า ระยะเวลา 1 ปี แต่อย่างช้าที่สุด 18 เดือน" แต่คณะผู้แทนเจรจาฝ่ายรัฐบาลก็ยังกลับไปปรึกษาหารือกับรองประธานาธิบดี ยูซุฟ กัลลา ทั้งๆ ที่พวกเขาได้รับการตอบรับฝ่ายฝ่ายขบวนการอาเจห์เสรีแล้วก็ตาม

"เวลาตีสองตอนเช้าในกรุงจาการ์ต้า เมื่อพวกเขาได้โทรศัพท์และขอความเห็นจากผม ผมคิดว่าอะไรที่ควร ก็ให้ตัดสินใจได้เลย ผมพร้อมที่จะรับผิดชอบมัน ผู้แทนเจรจายังย่ำในสิ่งที่ต้องการการรับรองจากผมอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ผมก็ได้จัดให้ตามคำขอโดยการพิมพ์หนังสือแล้วลงนามยืนยัน และจัดการส่งแฟกซ์ไปยังคฤหาสน์โคนิกสเต็ดท์ แล้วผมก็เข้านอน "รองประธานาธิบดี ยูซุฟ กัลลา กล่าว. และแล้วข้อตกลงจึงได้ผ่านการรับรอง

คณะผู้แทนเจรจาทั้งสองฝ่ายกลับไปยังห้องสมุดที่อยู่ชั้นล่าง ห้องทำงานของมาร์ตติ อะห์ดีซารีและเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยนั่งคอยอยู่ มาร์ตติ อะห์ดีซารี เริ่มการสนทนาด้วยการถามถึงจุดยืนของขบวนการอาเจห์เสรีที่มีต่อข้อเสนอของฝ่ายรัฐบาลอินโดนีเซีย. นุร ดจาลิล ได้อ่านข้อความด้วยเสียงดัง เป็นข้อความที่ฝ่ายรัฐบาลได้สัญญาว่าจะสถาปนาการเมืองและจะมีการตรากฎหมาย พรกการเมืองท้องถิ่นโดยการประสานงานกับรัฐสภา ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 1 ปี หรืออย่างช้าภายใน 18 เดือน

เมื่อข้อเสนอไม่มีการแก้ไข และไม่มีผู้ใดคัดค้าน มาร์ตติ อะห์ดีซารี ใช้คอนทราสต์แสดงการยอมรับและยุติได้ทันที. มาร์ตติ อะห์ดีซารีแสดงอาการปรีดาความดีใจออกมาอย่างเห็นได้ชัด และกล่าวว่า เขาไม่เชื่อว่าจะมีการการผ่อนปรนและการตกลงกันได้ ซึ่งเขาเองแทบไม่เชื่อว่าคณะผู้แทนเจรจาทั้งสองฝ่ายสามารถแก้ไขและบรรลุข้อตกลงร่วมกันจนได้ เขากล่าวขอบคุณทั้งสองฝ่ายและยกย่องว่า "นี่คือสิ่งที่เรียกว่าเป็นพฤติกรรมเยี่ยมรัฐบุรุษ"

คณะผู้แทนเจรจาทุกคนต่างรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวในห้อง และเตรียมย้ายที่พัก เพื่อรอคอยเวลาปรากฏการณ์แสงอาทิตย์แห่งยามอัสดงที่โรงแรมนับตั้งแต่วันแรก จะมีการลงนามใน ข้อตกลงซึ่งจะเกิดขึ้นในวันพรุ่งก่อนอาหารเช้าและการแถลงข่าว มีการเตรียมเครื่องอุปกรณ์ในตอน เช้า ผู้แทนของขบวนการอาเจาะห์เสรีกำลังพิจารณาเกี่ยวกับจาร์โก อ็อกซาเนน เกี่ยวกับการนำเสนอ จำนวนกองกำลังและอาวุธ

แต่ข้อมูลและรายละเอียดที่แท้จริง ยังขาดความสมบูรณ์

เป็นไปได้

รุ่งเช้าในวันต่อมา จาร์โก อ็อกซาเนนกำลังนั่งรอหัวหน้าคณะผู้แทนเจรจาขบวนการ อาเจาะห์เสรีอยู่ที่ชั้นบนห้องทำงานของมาร์ตติ อห่ดีซารีในคฤหาสน์โคนิคสเต็ดท์ หน้าต่างถูกเปิด กว้าง เพื่อเปิดเผยถึงความงามสดใสของทัศนียภาพแม่น้ำและลานหญ้าบริเวณหน้าคฤหาสน์ฯ จาร์โก อ็อกซาเนนซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการมอบหมายภารกิจอันยิ่งใหญ่ที่จะต้องไปปฏิบัติในไม่ช้ายังคงนั่ง สงบ คณะเจรจาฝ่ายรัฐบาล รัฐมนตรี และมาร์ตติ อห่ดีซารีได้มานั่งรออยู่ และกำลังดื่มกาแฟและ รับประทานอาหารเช้าที่ชั้นล่าง ขณะที่ผู้แทนฝ่ายขบวนการอาเจาะห์เสรีได้เข้ามาสมทบเพื่อพิจารณา ร่างข้อตกลงและบันทึกข้อความ มีการถ่ายเอกสารสำเนาเพื่อให้ทุกคนได้อ่าน หลังจากที่ได้จัดทำ เอกสารในขั้นต้นแล้ว

พลเอกบัมบิง ดาร์โมโน ได้ส่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลขของกำลังพลของกองทัพ อินโดนีเซียให้กับจาร์โก อ็อกซาเนน 5 วันก่อนหน้านั้นแล้ว คณะผู้แทนเจรจาทั้งสองฝ่ายมีข้อตกลง ว่า ข้อมูลของแต่ละฝ่ายจะไม่มีมีการมอบให้อีกฝ่าย จนกว่าทั้งสองฝ่ายจะได้มีการดำเนินการบรรลุ ข้อตกลง. ผู้นำขบวนการอาเจาะห์เสรีได้ขึ้นบันไดไม้ไปยังสำนักงานของมาร์ตติ อห่ดีซารี และแจ้ง ข้อมูลแก่จาร์โก อ็อกซาเนนว่า นักรบจรรยาบรรณการอาเจาะห์เสรีที่กำลังปฏิบัติการอยู่ในป่ามี จำนวน 3,000 คน และมีอาวุธจำนวน 840 รายการที่อยู่ในพื้นที่ พวกเขาพร้อมที่จะส่งมอบสรรพาวุธ เหล่านี้เพื่อการทำลาย และได้มีการส่งมอบเอกสารต่างๆ มีรี-มาเรีย จาอาร์วา จึงคว่าข้อมูลและรับ นำไปพิมพ์ออกมาทันที ผู้นำขบวนการอาเจาะห์เสรีได้อ่านร่างดังกล่าวที่ชั้นบน

ครู่ต่อมา ผู้นำขบวนการอาเจาะห์เสรีได้เชิญให้จาร์โก อ็อกซาเนนเข้ามา พวกเขารู้สึก ตระหนักจากเอกสารที่ฝ่ายรัฐบาลได้แจ้งว่า หลังจากมีการถอนกำลังกองทัพแล้ว ยังมีทหารของ กองทัพหลงเหลืออีกจำนวน 14,700 คน และตำรวจจำนวน 9,100 คน รวม 23,800 คนจะยังคงกำลัง อยู่ในอาเจาะห์ ในความเห็นของฝ่ายขบวนการอาเจาะห์เสรี ตระหนักว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ถืออาวุธ ดังกล่าวยังเป็นจำนวนที่มากเกินไป และมากกว่าจำนวนกองกำลังที่ประจำการในจังหวัดอื่นๆ ของประเทศอินโดนีเซีย และเป็นจำนวนที่มีมากกว่าจำนวน 6,000 คน ดังที่เคยระบุ ไว้บนโต๊ะเจรจา

ผู้นำขบวนการอาเจาะห์เสรีได้แจ้งแก่จาร์โก อ็อกซาเนนว่า ขอให้ทำอะไรสักอย่างก็ได้ เพื่อที่ลดจำนวนทหารประจำการให้มีจำนวนตัวเลขที่ยอมรับได้ และขอให้เป็นไปได้ตามที่มีการพูดคุยกัน บนโต๊ะเจรจา โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ปรีกษาดามีเยน คิงส์เบอร์รี่คนหนึ่ง มีอาการแสดงความรู้สึกหวัหวัสเสีย มากเกี่ยวกับเรื่องนี้ "ผมพยายามอธิบายแก่พวกเขาให้ทราบถึงจุดสำคัญของจำนวนตัวเลขดังกล่าวว่า มีความเหมาะสมแล้ว การจัดกำลังต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ในพื้นที่ ตามความ จำเป็นที่ต้องคงอยู่ ส่วนตัวเลขที่อ้างว่ากำลังพลมีจำนวนมากกว่าจังหวัดอื่นๆ ในประเทศอินโดนีเซียนั้น เนื่องจากการจัดกำลังพลต้องจัดให้สอดคล้องตามความจำเป็นของสภาพภูมิศาสตร์ของอาเจาะห์ "จาร์โก อ็อกซาเนนอธิบาย

ส่วนชั้นล่าง คณะผู้แทนฝ่ายรัฐบาลไม่มีปฏิกิริยาใดใดเกี่ยวกับตัวเลขของกองกำลังฝ่าย ขบวนการอาเจาะห์เสรีที่เสนอมานี้ ซึ่งเป็นตัวเลขที่ใกล้เคียงกับตัวเลขที่ฝ่ายรัฐบาลเคยได้รับจากการ ประเมินของเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญและคาดการณ์อยู่แล้ว

ไม่ใช่กงการอะไรของเราหรือของท่าน

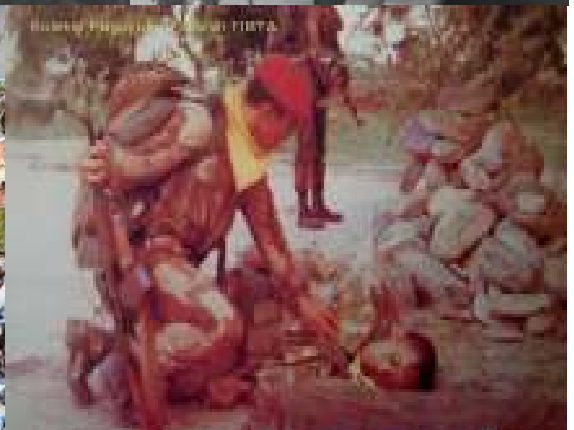
หลังจากการรอคอยผู้แทนฝ่ายรัฐบาลอยู่ชั้นล่างประมาณ 1 ชั่วโมง มาร์ตติ อหฺดีซารีเริ่มแสดงอาการหงุดหงิด "ผมเดินขึ้นมาชั้นบน ผมได้กล่าวแก่ดาเมียน คิงส์เบอริว่า เราประสบความสำเร็จในการจัดวางบุคลากรผู้ปฏิบัติงานแล้ว หลังจากนั้นทหารในอาเจะห์ก็ไม่มีภารกิจในการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ จะเหลือแต่เพียงภารกิจการป้องกันประเทศเท่านั้น ส่วนจะมีตัวเลขจำนวนเท่าไร? ก็ไม่ใช่ธุระกงการอะไรของเราหรือของท่านที่จะต้องมามัวนั่งพิจารณาว่า กองทัพอินโดนีเซียมีความจำเป็นในภารกิจดูแลป้องกันประเทศว่าจะต้องมีจำนวนเท่าไร? คณะผู้สังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจะห์ จะเป็นผู้ทำหน้าที่ในการสังเกตการณ์ ตรวจสอบกำกับดูแลเอง เพราะเป็นหน้าที่ของพวกเขาโดยเฉพาะ

หนึ่งชั่วโมงผ่านไปก่อนที่สถานการณ์จะมาถึงจุดแตกหัก คณะผู้แทนเจรจาฝ่ายขบวนการอาเจะห์เสรีเริ่มเปลี่ยนการใช้ภาษาพูด โดยเริ่มมีการปรึกษาหารือด้วยภาษาของพวกเขาซึ่งในจำนวนนั้นมีเพียงนายดาเมียน คิงส์เบอริ ที่ปรึกษาของพวกเขาเพียงคนเดียวที่ฟังไม่เข้าใจ สักครู่หนึ่งนุร ตาลิลประกาศว่า หากไม่มีอะไรแล้ว พวกเราพร้อมที่จะลงนามในเอกสาร

"สำหรับที่ปรึกษาดาเมียน คิงส์เบอริแล้ว พวกเขาบอกว่า ในฐานะที่ท่านเป็นที่ปรึกษา เมื่อท่านให้คำแนะนำพร้อมให้คำปรึกษาหารือแก่พวกเรา เราขอขอบคุณ แต่หน้าที่ในการตัดสินใจและการลงนามในข้อตกลงเป็นหน้าที่ของพวกเขาโดยเฉพาะ และพวกเราหวังว่าท่านคงสนับสนุนในการตัดสินใจครั้งนี้. คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายทุกคนพร้อมกันเดินไปชั้นล่างและเข้านั่งประจำที่ หลังจากสามิต อวาลุดดีนได้กล่าวสั้นๆ แล้ว มาลิก มะห์มูดกล่าวเสริมในคำเริ่มต้นในเอกสารนั้น เนื่องจากการที่ได้ชะลอเวลาให้ช้าลงประมาณ 2 ชั่วโมง เพื่อให้มาร์ตติ อหฺดีซารีซึ่งออกไปแถลงข่าวที่ กาดาโจน็อกกา (Katajonokka) ในขณะที่คนอื่นๆ อยู่ที่คฤหาสน์โคนิคสเต็ดท์ รอรับประทานอาหารกลางวัน. จาฮ์กั อ็อกซาเน็นยอมรับว่า เขาถูกขัดจังหวะจากการส่งตัวเลขล่าช้าของฝ่ายขบวนการอาเจะห์เสรี

ยังมีประเด็นปัญหาส่วนกลาง ที่ยังไม่ได้มีความชัดเจน เช่น ชนิดของอาวุธที่ขบวนการอาเจะห์เสรีจะมีการส่งมอบ การกำหนดเงื่อนไขการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากพื้นที่หลังจากนั้น. เนื่องจากการที่คณะผู้แทนเจรจาฝ่ายขบวนการอาเจะห์เสรีแสดงท่าทีหวั่นเหินหวง เพราะต้องการความชัดเจนเกี่ยวกับจำนวนกำลังพลของกองทัพอินโดนีเซีย และเช่นเดียวกันกับมาร์ตติ อหฺดีซารีก็รู้สึกว่าเป็นการถ่วงเวลา แต่ก็ไม่ได้สร้างความแปลกใจอะไรมากนัก

"ในความเห็นของผม มีปัญหาใหญ่ๆ มากมายเกี่ยวกับบทบาทของที่ปรึกษา ปัญหาของที่ปรึกษามักจะเกิดขึ้นตลอดเวลาในการแสดงบทบาทของตน จึงเป็นผลทำให้หลายครั้งที่ปรึกษามีความเห็นซึ่งสะท้อนทัศนคติอันริษยาที่สุดโต่งเสียยิ่งกว่า คณะผู้แทนเจรจาฝ่ายขบวนการอาเจะห์เสรี ได้กล่าวเปรียบเทียบที่ปรึกษาในท่านองว่า "เป็นขรวาสยัดมันในศีลมากกว่าโป๊ปเสียอีก". ผมเห็นว่าสถานการณ์เช่นนี้ เกิดขึ้นในระยะต้นๆ ของกระบวนการเจรจาเสมอ ที่ปรึกษามักทำตัวเป็นผู้ที่ยึดมั่นในแนวทางอย่างมั่นคง ไม่มีการยืดหยุ่น และมักทำให้เกิดการเผชิญหน้า พร้อมกันนั้นเขาก็จะเผชิญกับการโต้แย้งด้วยตรรกะที่มีเหตุผล"

ทหารหน่วยรบพิเศษ Kopassus : Komando Pasukan Khusus (Army Special Force Command) สังกัด กองทัพบกแห่งชาติอินโดนีเซีย Tentara Nasional Indonesia :TNI เป็นหน่วยปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย ทุกรูปแบบ การก่อการจลาจล การก่อวินาศกรรม การจับเรียกค่าไถ่ ฯลฯ

ยังมีอีกหนึ่งปัญหา

เพียงไม่กี่วันที่ก่อนจะมีการเริ่มการประชุมรอบสุดท้าย มาร์ตติ อะห์ดีซารียังอยู่ในกรุงบรัสเซลส์เพื่อชี้แจงความคืบหน้าของการเจรจาแสวงหาสันติภาพในอาเจห์ ต่อเอกอัครราชทูตประเทศสมาชิกประชาสหภาพยุโรป มาร์ตติ อะห์ดีซารีได้นำเสนอร่างสัญญาข้อตกลง, แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับคณะผู้สังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจห์, บุคคลากรต่างๆ, ตารางกำหนดการทั้งหลายในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นภารกิจที่ท้าทาย

บรรยากาศในกรุงบรัสเซลส์ที่มีต่อแผนการสังเกตการณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจห์นั้น มีความชัดเจน และทำให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้น. รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศสหภาพยุโรปได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมการเจรจาสันติภาพต้นฤดูร้อน เมื่อ 18 กรกฎาคม 2005 (พ.ศ.2548) หนึ่งวันหลังวันที่คู่เจรจาทั้งสองฝ่ายได้มีการริเริ่มในการตกลงสันติภาพ. วันนี้พวกเขาได้ส่งสัญญาณไฟเขียว และการเตรียมการเพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับการสังเกตการณ์ตรวจสอบกระบวนการสันติภาพในอาเจห์ และสามารถเดินหน้าได้อย่างเต็มสูบ แม้ว่า การตัดสินใจสิ่งการอย่างเป็นทางการยังมีได้ดำเนินการก็ตาม

รัฐบาลฟินแลนด์ได้แสดงท่าทีอย่างออกหน้านับตั้งแต่เริ่มแรกเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนคณะผู้สังเกตการณ์การตรวจสอบกระบวนการสันติภาพ มาร์ตติ อะห์ดีซารีได้มีการติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิดกับผู้นำระดับสูงในระหว่างการตกลงเจรจา และได้รับความสนับสนุนอย่างเต็มที่ ทั้งในส่วนของ การดำเนินการเจรจาและการนำสู่การปฏิบัติหลังจากที่ได้มีการลงนามกันแล้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฟินแลนด์ อิริกกี ทูโอมิโอจา (Erkki Tuomioja) ได้กล่าวในช่วงแรกของการเจรจาในเดือนกรกฎาคมว่า หากการเจรจาข้อตกลงบรรลุผล ประเทศฟินแลนด์จะมีการเตรียมบุคลากรผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 20 คน ไปเป็นผู้ปฏิบัติงาน และเมื่อการเจรจาตกลงบรรลุผล อิริกกี ทูโอมิโอจาได้ขอเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่อีก 10 คน รวมเป็น 30 คน

ข้อเท็จจริงในปัญหาข้อสงสัยจากทัศนะของสมาชิกประเทศสหภาพยุโรป ซึ่งยังคงมิได้รับการชี้แจงคือ: ผู้บัญชาการกองกำลังขบวนการอาเจห์เสรีในพื้นที่ ยังคงมีการช้อนอาวุธในป่าอาเจห์อีกหรือไม่?

สมเกียรติ ตั้งนโม และคณาจารย์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
(บรรณาธิการเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน)

หากสมาชิก ผู้สนใจ และองค์กรใด ประสงค์จะสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้เพื่อเป็นวิทยาทานแก่ชุมชน และสังคมไทยสามารถให้การสนับสนุนได้ที่บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ในนาม สมเกียรติ ตั้งนโม หมายเลขบัญชี 521-1-88895-2 ธนาคารกรุงไทยฯ สำนักงานถนนสุขเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

หรือติดต่อมาที่ midnightuniv@yahoo.com หรือ midnight2545@yahoo.com